

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 11 - številka 2 - marec / april 2007

1997 - 2007



V pomislek

Prav te dni smo stopili v velikonočni čas. Tistim, ki ste bili za praznike deležni bogoslužja in še posebej tistim, ki ste doživljali to v domačem jeziku, so gotovo prazniki pustili enkratni spomin.

Opazoval sem množice ljudi, ki so prihajale v cerkev. Že na Cvetno nedeljo jih je bilo vse polno. Nekateri so se še po obredih ustavili in si priskrbeli potic in drugih dobrot za praznike. Nekateri so pa tiho odšli. Da, skoraj neopazno.

Ves teden so še ljudje hodili k duhovni obnovi, spovedi, maši in k obhajilu. Bilo pa jih je znatno manj kot na primer za veliki četrtek, ko smo se spominjali Jezusove zadnje večerje z učenci, ustanovitve zakramenta Rešnjega telesa in krvi z željo, da bi ostal z nami v vsaki preizkušnji pod podobo kruha in vina, ter v soboto pri Vigiliji, ko smo se spominjali velikih Božjih del in ob velikonočni sveči čakali na tisto očarljivo melodijo, ki naznanja Gospodovo vstajenje. To so vendar najvažnejši dnevi za vsakega kristjana. Tu je vir naše vere in zaupanja, naše moči, da lažje premagujemo življenjske preizkušnje, naše sreče. Pirhi, potice, hren in pršut nas zadovoljijo za čas, ko jih imamo v ustih. Zavest, da nas Bog ljubi, da nas rešuje, ker z nami nosi križ in je prvi, ki je premagal

smrt in nam podarja novo življenje, pa v nas obuja vero, zaupanje in ljubezen, ki nas osrečuje in nam prinaša veselje. To so tiste dobrine, ki nam jih Bog podarja v Jezusu Kristusu, če si damo čas, pridemo v Cerkev, odpremo naše uho in srce in mu prisluhnemo. To nam prinaša srečo, po kateri vsak človek hrepeni.

V Kanadi živi približno 13 milijonov katoličanov. Če bi se zavedali, kaj je zaklad vere, ki smo ga prejeli po svojih starših, in bi skrbeli, da bi vera v nas rastla, bi bilo v tej deželi veliko več srečnih ljudi. Glejte, kaj lahko ponudimo rodovom, ki prihajajo za nami? Smo dovolj preudarni, da bomo tistim, ki jih imamo zares radi, priskrbeli najboljše?

To vam pišem, ker vam res želim, da bi bili srečni. Ne silim vas, samo želim vas opozoriti na zaklad, ki ga nosite v sebi, da bi nanj ne pozabili.

Naj Vstali Kristus krepí vašo vero, ohranja upanje in poživlja darujočo ljubezen, da boste srečni in to srečo delili z vašimi dragimi in vsemi.

Valentin Batič, C.M.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - VSKO - All Slovenian Cultural Committee

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:
Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNIKA / EDITOR:
Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:
Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:
Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:
Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com
LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:
Richard Vukšinič

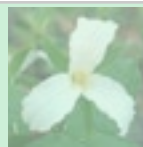
DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND
OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM
Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Vladimir Urbanc, Roman Travar,
Miro Koršič, Ciril Soršak, Marjan Kolarič, Milan Vinčec

NASLOV / ADDRESS
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto ON, M8W 3W2
Tel: 416-259-1430 Fax: 416-259-9210

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:
www.theslovenian.com

Vsebina

- 2 V pomislek
- 4 Kulturni dan pri S.N.D. Lipa Park v St. Catharinesu
- 6 Kongresna ideja je nekaj živega
- 8 Martina Batič
- 9 Naše življenje
- 11 Škof dr. Marjan Turnšek v Montrealu
- 12 The Last Schnitzel: The Linden Restaurant Closes its Doors
- 13 Misijonska tombola 2007
- 14 Železomašnik, g. Jože Časl, C.M.
- 15 Pogovor z gospo Margaret Bratovž
- 16 Remembering My Mother
- 18 Marjan Pavlič
- 19 Intervju s slovensko kanadsko pisateljico Irmo M. Ožbalt
- 23 Nova škofija v Murski Soboti: Pomurska sedanost iz preteklosti za novo prihodnost
- 29 Spomin na Veliko noč
- 31 Kratka zgodba iz preteklosti
- 32 Konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije
- 33 Kurent na Slovenskem
- 35 Novice
- 37 Interview in Progress - Pogovor v poteku Povejte nam kaj - Oral History Project
- 40 What Should I Choose? Retirement Living Or Long Term Care!
- 42 Spored prireditev



Trillium - ontarijska nacionalna roža, ki je po nekaterih gozdovih gosto razraščena, vendar trganje rože je prepovedano, ker se rastlina, katere cvet je bil odtrgan, šele po petnajstih letih toliko opomore, da spet cvete.

Fotografijo te znamenite ontarijske rože je za naslovno stran Glasila posnel Frank Brence.

Kulturni dan pri S.N.D. Lipa Park v St. Catharinesu

Rudi Glavač

V nedeljo, 11. februarja so pri društvu Lipa park praznovali kulturni dan, ki so ga prav lepo povezali s praznovanjem 20. obletnice obstoja njihove Dramske skupine, ki je prav ta dan zaključila svojo dejavnost z dvema odlično zaigranima skečema (Nova služkinja in Skopuh).

Dramska skupina je bila ustanovljena pred dvajsetimi leti na pobudo takratnega predsednika Franka Kukovice. Vodstvo in režiranje je že takrat prevzela Francka Seljak, ki je učila in vodila to skupino celih dvajset let. Skupina je v začetku štela le deset članov, pozneje je pristopilo še štirinajst članov. Že takoj po predstavi prve igre Razvalina življenja so začela prihajati

vabila za gostovanja pri raznih društvih v južnem Ontariu. Že s to prvo dramo je skupina nastopila v Torontu (v dvorani župnije Marije Pomagaj in v dvorani župnije Brezmadežne ter v dvorani društva Simon Gregorčič) in v dvorani župnije Sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu ter v dvorani društva Bled v Beamsvillu.

Ker so igralci pokazali veliko veselja do igranja, so se kmalu začeli učiti drugo dramo - Prisega o polnoči, ki je tudi zelo lepo uspela. Spet so se vrstila gostovanja po južnem Ontariju, kakor tudi v Windsorju in v Londonu. Naslednja igra je bila veseloigra Naročena zmešnjava, s katero so se igralci na povabilo Slovenije podali čez lužo in tam

to igro kar devetkrat zaigrali. Za igralce je bila turneja po Sloveniji enkratno doživetje. Kot se je pokazalo, je bila to prva amaterska izseljenska dramska skupina, ki je gostovala po Sloveniji, zato so bili igralci povsod sprejeti z navdušenjem in dolgimi aplavzi. Poleg gostovanja doma in v Sloveniji so se odzvali tudi Slovincem v



Dramatska skupina Lipa park iz leta 2003 ob priliki državnega odlikovanja voditeljice Francke Seljak

Chicagu z igro Naročena zmešnjava, naslednje leto pa še z veseloigro Dve nevesti.

S komedijo Trije tički so prav tako navduševali ljubitelje slovenske besede doma in povsod, kjer so gostovali, tudi v Edmontonu in v Calgaryju, v daljni Alberti so jih zelo lepo sprejeli in jim bili hvaležni za obisk in veselo slovensko vzdušje, ki so jim ga prinesli.

Poleg že naštetih oderskih del slovenskih avtorjev so igralci naštudirali tudi več skečev, katerih avtorica je bila voditeljica Dramske skupine Francka Seljak, ki je tekste prilagodila našim željam za dobro voljo in smeh. To so skeči: Pri sodniku, Živi kip, Zdravnik, Viagra, Nova služkinja, Skopuh.

Kot je poudarila Francka Seljak v poslovnem nagovoru, je Dramska skupina krepila in ohranjala slovenski jezik med Slovenci v Kanadi, člane Dramske skupine pa povezala v eno veliko družino. Igralcem je zaželela, da bi to prijateljstvo ohranjali in krepili še vnaprej. Niti njej sami, niti nam ni bilo vseeno ob tem slovesu. Zahvalila se je vsem petindvajsetim igralcem za njihovo požrtvovalnost in pridnost pri učenju svojih vlog.

Predsednik Tony Krašovec se je lepo zahvalil Francki Seljak za dvajsetletno nesebično delo za Lipa park, vsi igralci pa so od društva Lipa park prejeli lično priznanje.

Slovesnost kulturnega dne so popestrili s svojim odličnim nastopom tudi pevci društva Bled. Hvala jim za tako lepo in ubrano petje.

Slovenska šola se je predstavila s kratkim, a prisrčnim prizorom Zima, Pavla Kunej pa je prav lepo povedala Deset zapovedi za slovenski jezik. Lepo bi bilo, če bi jih vsi upoštevali.

Na prireditvi se nam je predstavila tudi skupina treh profesionalnih violinistov iz Toronta Fiddler and more, ki so nam zaigrali nekaj prav lepih viž na violino in klavir.

Kakor vidite, smo imeli v Slovenskem narodnem domu Lipa park po okusnem kosilu, ki so ga pripravile naše kuharice, prav lepo nedeljsko popoldne.

Igralci pa so poskrbeli tudi za malo razstavo rekvizitov in slik, ki so jih uporabljali pri svojih nastopih.



Prizor iz skeča Dve služkinji

Kongresna idea je nekaj živega

Dr. France Habjan

V tem znamenju je bila vsebina letošnjega 17. kongresnega srečanja v Torontu. Letni občni zbor Kanadskega slovenskega kongresa 10. marca 2007 je bil združen s pomembno kulturno prireditvijo. Vsako leto KSK povabi iz Slovenije ali slovenskega zamejstva kulturne osebnosti, ki konkretno prikažejo današnjo slovensko družbeno in kulturno stvarnost. Letos je povabil prvega škofa murskosoboške škofije dr. Marjana Turnška, ki je predstavil versko in narodno razsežnost novoustanovljene škofije. KSK je želel dati prav s tem povabilom poudarek prekmurskim in prleškim rojakom, kateri so večkrat prikrajšani pri javnih dogajanjih v slovenski skupnosti v Kanadi.

Gospod škof dr. M. Turnšek je bil našega povabila zelo vesel in je svoj nastop združil s 14-dnevnim pastoralnim obiskom rojakov v Hamiltonu, Montrealu, Londonu in Windsorju ter seveda pri obeh župnijah v velikemu Torontu. Slovenski rojaki so ga množično sprejemali po svetiščih in dvoranah. V Torontu mu je 8. marca slovenski veleposlanik gospod Tomaž Kunstelj priredil sprejem, ki so se ga udeležili slovenski duhovniki, 14. marca se je v dopoldanskih urah srečal s kardinalom dr. Alojzijem Ambrožičem, zvečer je maševal v župniji Brežmadežne in se nato udeležil v župnijski dvorani poslovnega srečanja, ki ga je pripravilo prekmursko društvo Večerni zvon.

Občni zbor KSK, ki se je vršil v dvorani župnije Brezmadežne 10. marca

ob 4. popoldne, je bil programsko dobro pripravljen. Iz odborniških poročil je bilo razvidno, da je bil Kongres izredno delaven v kanadskem merilu, hkrati pa je bil tudi resen sodelavec s Svetovnim slovenskim kongresom. Predsednik F. Rihar je poročal o opravljenem delu in dejal, da je KSK v preteklem letu izdal ponatis knjige *Od lipe do javorja*, okvirno pripravil projekt *Slovenska navzočnost v Kanadi* ter podelil abiturientom slovenske šole v Torontu priznanja in lične medalje. Dr. France Habjan je predstavil dosežke Svetovnega slovenskega kongresa, ki je v letu 2006 organiziral konferenco slovenskih glasbenikov v Gorici in Novi Gorici ter konferenco arhitektov in gradbenikov v Mariboru. Pri konferenci glasbenikov je aktivno sodeloval tudi KSK. Dr. Habjan je kongresnike seznanil tudi o drugih številnih projektih. Z zadovoljstvom je poročal o imenovanju predsednika SSK dr. Borisa Pleskoviča za rednega člana strateške gospodarske komisije pri predsedniku J. Janši ter o priznanju, ki ga je Pleskovič prejel od Republike Slovenije. Prof. Jerry Ponikvar je nato pregledno predstavil obsežen program za poslovno leto 2007/08. Odbor se bo osredočil okoli projekta *Slovenska navzočnost v Kanadi* in o nagrajevanju slovenskih dijakov po slovenskih šolah v Kanadi, seveda pa bo vedno sodeloval pri skupnih slovenskih nastopih, tako pri slovenskem radiu kot pri Glasilu. Stane Kranjc, ki je pri Kongresu vodja komisije

za kanadski cenzus, je obvestil vse člane, da končni podatki še niso objavljeni. Prisotni člani so soglasno potrdili stari odbor.



Darja in Jože Slobodnik, škof dr. Turnšek, župnik Ivan Plazar in prof. Jože Plevnik

Po končanem občnem zboru se je v dvorani začel kulturni program. Predsednik F. Rihar je po odpetih himnah pozdravil slavnostnega gosta iz Slovenije škofa dr. M. Turnška. Posebne pozdrave prisotnim in gospodu škofu je prinesel predsednik prekmurskega društva Večerni zvon g. Jože Hozjan. Gospa Mimi Radovan je nato zelo občuteno recitirala dve pesmi škofa dr. Jožeta Smeja ob njegovi 85 letnici: Kdo sem ter Molatev za duhovne poklice. Nagovor veleposlanika g. Tomaža Kunstlja je v njegovi odsotnosti prebral generalni častni konzul g. Jože Slobodnik.

Predsednik F. Rihar je nato predstavil slavnostnega govornika škofa dr. Marjana Turnška in ga povabil na oder. Škof dr. Marjan Turnšek je v svojem govoru predstavil novoustanovljeno murskosoboško škofijo,

zgodovino ozemlja na obeh straneh Mure od rimskih časov naprej in posebej omenil vrsto zaslužnih osebnosti, ki so se na tem ozemlju prizadevale za ohranjanje slovenstva in katoliške vere. Zahvalil se je tudi prekmurskim izseljencem, ki svoje vrednote in navezanost na staro domovino v tujini ohranjajo. Omenil je, da se katoliška Cerkev v murskosoboški škofiji, tako kot drugje v Sloveniji, prizadeva za reevangelizacijo, še posebej na področju osebnih vrednot in moralnega verskega življenja.

V glasbenem delu programa je tokrat prvič za Slovence v Torontu nastopila mlada sopranistka Theresa Plut. Koloraturna sopranistka izhaja iz zavedne slovenske družine v Vancouvru. Glasbo je študirala v Vancouvru, Torontu, na montrealški univerzi McGill in v Zurichu, kjer je opravila magisterij. Sedaj je zaposlena v operni hiši v Dusseldorfu, kjer nastopa v številnih operah in na samostojnih koncertih.



Silva in Theresa Plut

Theresa Plut se je predstavila z izredno privlačnim programom iz slovenske in svetovne glasbene zakladnice. V lepi slovenščini je občuteno zapela pesmi Izgubljeni cvet, Njega ni (S. Gregorčič), narodni Na Gorenjskem je fletno ter Je pa davi

... v priredbi Vasilija Mirka ter dve pesmi Matija Tomca: Kaj pa delajo ptički ter Po gorah grmi...

Iz operne zakladnice je odpela arijo “Caro nome” iz Rigoletta, arijo “Quando me no vo” iz La Boheme ter arijo iz Seviljskega brivca “Una voce fa”. Na koncu je mogočnemu aplavzu dodala še arijo iz Verdijeve opere Traviata in nato povabila na oder svojo mamo altistko gospo Silvo Plut. V duetu sta zapeli koroško narodno “Tam, kjer teče bistra Zila”. To je bil izredno emocionalen zaključek kulturnega večera. Sopranistka Theresa Plut je s svojim lepim koloraturnim sopranom, z izrazitimi višinami in prepričljivo pevsko osebnostjo dokazala, da ima pred seboj zagotovljeno glasbeno kariero. Na klavirju jo je spremljala mlada

abiturientka glasbene šole v Gorici in tudi večkrat nagrajena gdč. Nastazija Žibrat.

Kulturni spored je odlično vodila tajnica KSK ga. Tjaša Škof, ki je na koncu vse prisotne povabila na zakusko.

Ko je škof dr. Marjan Turnšek zapuščal dvorano, je dejal sogovorniku: “Nisem mislil, da bom v Torontu doživljal tako kvaliteten kulturni dogodek.”

G. škof dr. Marjan Turnšek se je očitvidno vrnil domov zadovoljen, saj je v zahvalnih pismih izrazil svoje veselje nad dejavnostjo in povezanostjo rojakov, hvaležnost za darove, ki bodo porabljeni pri obnovi in rasti nove škofije, ter presenečenje nad gostoljubnostjo, saj je bil povsod toplo sprejet.

Martina Batič v Vancouvru

“Slovenian star steals the show at conductors’ symposium” – s temi besedami je bil naslovljen članek Davida G. Dukea v dnevniku Vancouver Sun februarja letos, nanašal pa se je na uspešni nastop zborovodkinje Martine Batič na koncertu romantične zborovske glasbe v Ryerson Church, v Vancouvru.

Martina Batič je bila povabljena na simpozij kot ena od petih udeležencev, ki naj bi si pod prekaljenim vodjo in ustanoviteljem profesionalnega zbora Vancouver Chamber Choir Jonom Washburnom nabirali zborovodskih veščin.

S svojo svežo ustvarjalnostjo in profesionalno držo pri dirigiranju treh zahtevnih Bramsovih kvartetov (op. 64) je Martina naredila globok vtis tako na občinstvo kot na kritika Dukea. Po neuradni liniji pa je bilo mogoče zvedeti, da je osvojila

tudi srca pevcev, s katerimi je delala ves teden. Pevce je prevzel njen svež, a zahteven pristop h glasbeni interpretaciji, njena izredna sposobnost učinkovitega komuniciranja ter njena nalezljiva navdušenost za zborovsko delo.

Martinin uspeh v Vancouvru pa sicer ni presenetljiv. Lansko jesen je namreč na svetovnem zborovodskem tekmovanju na Švedskem osvojila prvo mesto. Tako je zasvetila slovenska zvezda tudi na tem glasbenem področju.



Naše življenje

Anica Resnik

Preživelimo smo zimo, skoraj brez snega in hudega mraza. Sredi marca nas je za nekaj dni pokrila s svojim belim plaščem. Zdaj se že ženijo ptički in se veselijo novega življenja. V dolini pod mojim domom se v jutranjem soncu spreminjajo barve. Rahla sivozelena tančica visi na drevesnih vejah in oznanja novo rast. Izpod ostankov zimske odeje se vzdigujejo k pomladni svetlobi zvončki, tulipani, narcise...



V naši torontski skupnosti je bilo v februarju in marcu zelo živahno. V dvorani Brezmadežne so 20. in 27. februarja mladinske organizacije skavtov, Mladi glas in Planika zabavale svoje člane in prijatelje. Slovensko letovišče pa je 17. januarja spet zbralo mnogo mladine, oblečene v različne kostume. Med njimi je kraljeval Kurent, prastar slovenski folklorni karakter.

Za veselimi zvoki in melodijami sobotnih banketov pa so pomešani nedeljski programi letnih občnih zborov naših organizacij ter razne kulturne prireditve.

Tako so odborniki Slovenskega letovišča 4. februarja približno stotim članom poročali o delu in uspehih. Pod vodstvom predsednika inž. Johna Kurija je Slovensko letovišče lepo urejeno in priljubljeno poletno zbirališče – kos domačije na kanadski zemlji, ki ji je odbor lansko leto dokupil deset akrov nove površine.

V nedeljo 25. februarja so se podporniki in prijatelji starostnega doma Lipa zbrali v domu na 52 Neilson Drive na občni zbor. Vsa poročila kažejo vestno, profesionalno delo odbora s predsednikom advokatom Tonijem Klemenčičem, ki zasluži vso pohvalo za prostovoljno, brezplačno vodstvo te privatne slovenske ustanove, kjer imajo za vstop Slovenci vedno prednost pred drugimi narodnostmi. Pravočasno vložena prošnja za vstop je zagotovilo v času potrebe.

Dom Lipa je poleg stanovanj za ostarele in onemogle prostor srečanj in sestankov starejših Slovencev, predvsem žena in vdov, ki se tedensko zbirajo in z ročnimi deli, kvačkanjem, pletenjam in šivanjem, z domačim pogovorom in lahкими telesnimi vajami prinašajo zdrave spremembe v svoja pozna leta. Za nove članice Kluba starejših je vedno dovolj prostora in prijazen pozdrav.

4. marca je v dvorani Brezmadežne Apostolski krožek priredil letno Misijonsko tombolo. Spet je bilo vse zasedeno, mlado in staro za zabavo in srečo, predvsem pa za naše misijonarje širom sveta od Južne Amerike do Sibirije, vroče Afrike in daljne

Indije, kjer oznanjajo Kristusovo luč Resnice in Ljubezni vsem ljudem.

V soboto 10. marca je Kanadski slovenski kongres z odborom in člani pregledal in načrtoval svoje delo. Zvečer pa je v dvorani sledil kulturni program, ki ga je vodila Tjaša Škof. Slavnostni govornik dr. Marjan Turnšek, prvi škof murskosoboške škofije, je poleg zgodovinskega opisa svoje škofije izrazil začudenje in pohvalo Slovincem v Kanadi za njihovo narodno zavest, vero in kulturo. V drugem delu programa smo poslušali operno koloraturno pevko Thereso Plut, članico dusseldorfske operne hiše v Nemčiji, ki je s svojim čudovitim glasom pela slovenske pesmi in operne arije. Nazadnje sta z mamico gospo Silvo Plut iz Vancouvra v duetu zapeli narodno "Tam, kjer teče bistra Zila".



Škof Turnšek in članice KŽL pri Mariji Pomagaj

Prostorna dvorana pri Brezmadežni je bila v nedeljo 11. marca spet polno zasedena. Krekova hranilnica in posojilnica je klicala na občni zbor. Poročila prikazujejo zdravo finančno poslovanje, porast premoženja in

povečanje članov. Zgleda, da smo Slovenci dobri gospodarji.

12. marca je gospa Cveta Arhar skupino Vztrajnost in prijatelje peljala v Orillio v Casino Rama na dnevni izlet in lov na srečo.

Od 9. do 14. marca je bil med nami murskosoboški škof dr. Marjan Turnšek. Na treh srečanjih – 9. marca pri Mariji Pomagaj, 10. in 14. marca pri Brezmadežni – smo spoznali dobrega, plemenitega, ljudem dostopnega predstavnika katoliške Cerkve v Sloveniji.

V sredo 14. marca so prekmurski Slovenci, društvo Večerni zvon priredili škofu slovo. Pod vodstvom Lojzeta Žižka so prepevali pri njegovi maši in nadaljevali v dvorani pri polni mizi dobrot.

Dobrodelna akcija Share Life, ki jo vodi torontska nadškofija že trideset let, nas vsako leto opominja, da materialne in duhovne dobrine delimo z ljudmi v stiski in pomanjkanju. Post ni samo v odpovedi hrane in drugih užitkov ter skupne družinske molitve – post je čas darovanja in dobrih del. V treh nabirkah 18. marca, 22. aprila in 13. maja bodimo za Share Life veseli darovalci.

V tednu pred Cvetno nedeljo članice Katoliške ženske lige v naših župnijah napletejo stotine butaric. Denar za prodane butarice in kosilo na Cvetno nedeljo gre za župnijo, misijonarje in druge dobre namene.

Čas pred Veliko nočjo – post – nas opominja, da je poleg zunanjih priprav potrebno poskrbeti še nekaj za naše duhovno

življenje, da bo Velika noč res praznik Vstajenja, praznik veselja in notranjega miru. V dneh duhovne obnove pri naših cerkvah je p. Milan Bizant DJ, voditelj katoliškega centra Sinaj v Mariboru, po domače govoril o božjem usmiljenju in ljubezni, o Bogu, ki pozna človeka, njegove slabosti, napake in padce in vse odpusti, če se človek vrne k Njemu nazaj, da ga sprejme v Svoj mir in Svobodo.

V prvi polovici marca sta iz naše skupnosti odšli v nebeško domovanje praznovat Vstajenje Julka Stražar, rojena Zorc v župniji Dobrova pri Ljubljani, ki je vse življenje prepevala v cerkvenem zboru in vzgojila tri verne otroke, ter Maksa Žagar, doma iz Vremskega Britofa na Primorskem, vdova po Mihaelu Žagarju, dolgoletna članica Katoliške ženske Lige pri Brezmadežni. Za zvesto službo za Njegovo

Škof dr. Marjan Turnšek v Montrealu

Vladimir Urbanc

Slovenci v Montrealu se vedno veselimo obiskov iz Slovenije, tako cerkvenih dostojanstvenikov kot političnih predstavnikov in kulturnih ter glasbenih umetnikov.

Letos, 4. marca je škof novoustanovljene murskosoboške škofije dr. Marjan Turnšek obiskal slovensko faro Sv. Vladimirja. Po maši smo se zbrali v cerkveni dvorani na kosilu. Pred kosilom je bil pester program plesne skupine Marjetice pod vodstvom Mary Jerebic-Horvat in Marije Rupnik-Tkalec. Škofu pa je lepo zapel cerkveni pevski zbor pod taktirko organista g. Rogana. V pozdravnem nagovoru je škofu izrekel dobrodošlico predsednik slovenske župnije g. Časelj, za njim pa je besedo prevzel župnik g. Letonja, kateremu gre zasluga za tako visoki obisk v Montrealu. Med drugim je povedal, da ima slovenska župnija v Montrealu okoli 350 članov (družin in posameznikov), da pa se župljani starajo, kar je razvidno tudi iz tega, da je leta 2006

praznovalo zlato poroko kar nekaj parov: Balažič, Glavač, Curic...

Nazadnje je navzoče nagovoril škof dr. Marjan Turnšek in se jim po prekmursko zahvalil za gostoljubje: Bog plati! Izrazil je navdušenje nad našim prizadevanjem za ohranjevanje slovenstva. "Čeprav sem oddaljen 6.500 km od doma, se počutim, kot bi bil doma," je dejal. "Slovenska beseda, slovenska pesem, slovenska folklor in odlična slovenska hrana... Sicer pa človek ne živi samo od kruha, ampak tudi besede, ki je hrana drug drugemu. Vidim, da ste nekateri že osiveli, čeprav se počutite mladi po srcu, vesel pa sem, da vidim tudi otroke. Ne bojte se otrok, pri naši družini jih je bilo štirinajst. Imejte radi življenje in družite se med seboj. Hvala vam za vse, kar ste storili za domovino." Po kosilu se je simpatični in vedno nasmejani škof še dolgo zadržal v dvorani. Šel je od mize do mize, da je še osebno pozdravil ljudi in z njimi izmenjal besedo ali dve.

The Last Schnitzel: The Linden Restaurant Closes its Doors

Richard Vukšinič



Stags, weddings, anniversaries, birthdays, mother's days, lunches, dinners...you name it, and they hosted it. Most Toronto-Slovenians have attended at least one such event at the Linden Restaurant over the years. So, it is both

with fond reflection and a twinge of sadness that on March 3rd, 2007 the Tomsic family bade farewell to a way of life and to a place that was the staple eatery in our community for decades.

The Linden was founded by Frank Tomsic and his partner, the late Mihael Zagar, in 1979. After developing his skills as a cook in the army during World War II in Europe, Frank put those skills to work when he started this restaurant, in his mid 50's, with Mr. Zagar. The family business was kept alive when sons Paul and Frank became partners in 1985. The restaurant has been running successfully ever since.

Having attended the second-last Saturday night in the history of the Linden, it is safe to say that things ended on a high note. People were lined up out the door, trying to squeeze in one last schnitzel before the doors closed forever. The Linden was just one of those unassuming, quality places that people attended loyally. It was

warming to see such a genuine response from customers, many of whom are left to ask: "where can I get a good schnitzel now"?

Frank (Jr. and Sr.) and Paul Tomsic and the entire staff at Linden, past and last, should be commended for all their hard work in making this restaurant a cornerstone in our community over the years. They nourished our community literally and metaphorically as the place that one could always count on to play host to special events, and to feed you as well as any stara mama could.

Paul is looking forward to new challenges after selling the business. He may decide to slow the pace down and hone his skills at wood working. His brother Frank will take time to decide on his next plan of action. To the both of them we wish the best of luck in their future endeavours. May they find the same gratification in their new pursuits, that many of us did after a plate full of their perogies and breaded chicken, drowned in mushroom gravy.

So it is with great fondness that we say "thanks for the memories"...

...and the schnitzels, and steak, and gravy, and chicken, and potatoes, and surf n' turf and roast beef, but we especially thank you for that priceless, "domača" feeling that you always exuded. It is something that all Toronto-Slovenians came to appreciate

over the years. The Linden, and all that it provided, will certainly be missed.



Misijonska tombola 2007

Roman Travar, C.M.

V nedeljo, 4. marca 2007 je Slovenski apostolski krožek pripravil že 16. misijonsko tombolo v dvorani župnije Device Marije Brezmadežne, Etobicoke.

Misijonska tombola ni edina denarna akcija krožka, saj poleg tega organizira še misijonski zajtrk na misijonsko nedeljo v oktobru. Je pa mnogo večja, tako po prihodku, kakor tudi po pripravah in po sami izvedbi na dan tombole, saj poleg rednih članov Slovenskega apostolskega krožka priskoči na pomoč s prostovoljnimi delom med štirideset in petdeset prostovoljcev od najmlajših do najstarejših. Če pa prištejemo še sponzorje in darovalce glavnih tombolskih dobitkov ter vse dobre ljudi, ki prispevajo manjše dobitke in denarne darove, pa to število naraste krepko preko sto. Zato lahko rečem, da je misijonska tombola dejavnost ne le male skupinice ljudi, ampak skoraj vse slovenske skupnosti v Torontu in okolici.

Priprave na tombolo, ki je redno v začetku meseca marca, se pričnejo takoj po božiču in novem letu s povabilom ljudem, da prispevajo dobitke. Mesec dni pred tombolo razpošljemo prošnje sponzorjem in drugim slovenskim podjetjem in jih povabimo k sodelovanju. Odziv, zlasti sponzorjev, je vsako leto zelo dober, za kar smo jim v imenu slovenskih misijonarjev hvaležni. Ne pozabimo na dobre kuharice, ki vsako leto darujejo svoj čas in material, da pripravijo odličen jabolčni štrudelj, kakor tudi ostale dobrote, ki jih darujejo slovenske mesnice.



Bližje je dnevu tombole, več je dela in priprav. Zadnji teden, še zlasti pa zadnja dva dneva, je treba pripraviti dvorano in oder z dobitki ter nakupiti še potrebne stvari, včasih tudi še kakšnega izmed glavnih tombolskih dobitkov. V tem nam priskočijo na pomoč prostovoljci; med njimi je vsako leto več otrok, ki jih starši ali stari starši pripeljejo seboj.

Ko pride nedelja popoldne in je vse nared za tombolo, pridejo prvi obiskovalci že dve uri pred začetkom, da si rezervirajo sedeže bližje odra, še zlasti če gredo kasneje v cerkev h križevemu potu. Dvorana se hitro napolni in je skoraj premajhna, saj je udeležencev tombole vsako leto preko 400. Kljub temu pa je ozračje v dvorani veselo in zabavno, še zlasti za otroke, ki preizkušajo svoje tekaške zmožnosti. Tudi dobitkov je vsako leto več kot dovolj, saj jih je teoretično za vsakega udeleženca vsaj eden, za nekatere pa dva in več – odvisno od sreče...

Po treh urah sedenja in pričakovanja in ko je jasno, da je srečnih dobitnikov tombol več kot preostalih nagrad, se dvorana hitro sprazni. Sledi pospravljanje, ki poteka zelo hitro, in zadovoljni obrazi pričajo, da je za nami še ena uspešna misijonska tombola. Bogu hvala za vse!

Naj izkoristim to priložnost še za zahvalo. V imenu Slovenskega apostolskega krožka se zahvaljujem vsem, ki ste kakorkoli prispevali k uspehu letošnje tombole. V upanju na sodelovanje v prihodnjem letu vse lepo pozdravljam.

Železomašnik, g. Jože Časl, C.M.

Roman Travar, C.M.



Verjetno si slavljenec g. Jože Časl ni predstavljal na dan svojega duhovniškega posvečenja, ki ga je obhajal na svoj god, 19. marca 1937. leta, da bo svojo železno mašo -70 let duhovništva- obhajal v Torontu, nekaj tisoč kilometrov daleč od rodne domovine.

G. Jože Časl se je rodil 22. septembra 1908 v Podhomu 3, v župniji Sv. Frančiška na Stražah, danes Radmirje v Savinjski dolini. Po posvečenju v duhovnika je nekaj mesecev deloval v Ljubljani, nakar so ga predstojniki poslali v pomoč sobratu, skopskemu škofu Janezu Frančišku Gnidovcu, ki ga je poslal v Kosovsko Mitrovico. Po slabih dveh letih delovanja na Kosovu je dobil dovoljenje za odhod v misijone. Tako je leta 1939 odšel na Kitajsko, kjer je že delovalo nekaj slovenskih misijonarjev, in tam ostal vse do izгона leta 1950. Ker se v domovino ni mogel vrniti zaradi komunistične revolucije in diktature, se je skupaj z drugimi ameriškimi sobrati podal v Združene države Amerike. Tam ni ostal dolgo, saj ga je takratni jugoslovanski vizitator (višji predstojnik) leta 1952 poklical v Kanado, kjer je že delovalo nekaj slovenskih sobratov med povojno prisilno

izseljenimi slovenskimi izseljenci v Torontu in drugod po Kanadi. Deloval je na vseh štirih župnijah (v Torontu: Marija Pomagaj in Marija Brezmadežna, v Montrealu in v Winnipegu), ki so jih ustanovili slovenski lazaristi v Kanadi.

Od leta 1999 pa živi v domu Lipa, kjer je na svoj god in na obletnico mašniškega posvečenja, 19. marca 2007 obhajal v krogu sobratov, stanovalcev doma Lipa in nekaj zunanjih prijateljev svoj visoki jubilej. Čeprav g. Jože zelo slabo sliši in je zaradi tega večkrat izoliran od dogajanja okrog sebe, pa ima pri svojih skoraj 99-tih letih dober vid, tako da vse, kar se dogaja okrog njega, spremlja z očmi. Tako je bilo tudi tisti ponedeljek, 19. marca, ko je bila kapelica doma Lipa lepo okrašena in pripravljena za železomašnika. Slovesna sveta maša v čast svetemu Jožefu, polna kapela vernikov in kasneje skupno kosilo v župnišču Marije Brezmadežne so le delčki slovesnega razpoloženja, ki ga je bil deležen slavljenec. Vse to so njegove ostre oči zaznale in v njem prebudile veselje in zahvalo Bogu za vse dobrote, ki mu jih je v njegovem dolgem in bogatem življenju daroval On sam. Nam pa je to veselje podarjal s svojega obraza in z radostnimi kretnjami izražal svojo zahvalo vsem, ki so mu pripravili lepo praznovanje.

Bogu hvala za vse milosti, ki jih je po g. Jožetu poslal vsem, ki so se in se še srečujemo z njim. Naj ga dobri Bog še naprej blagoslavlja in ohranja v dobrem.

Pogovor z gospo Margaret Bratovž

s. Kristina Udovičič, M.S.

Margaret Bratovž, rojena Šuligoj, je luč sveta zagledala v italijanski Gorici kot druga od treh otrok. Z očetom Stankom in mamo Danico se je leta 1952 priselila v Kanado in se leta 1969 poročila ter ustvarila lepo družino štirih otrok.



Margaret Bratovž

V času odraščanja otrok je ga. Margaret večkrat razmišljala o zaposlitvi in priložnost se je pokazala, ko je dr. Bah iskal uslužbenca za dom Lipa. »Zaposlil me je v jeseni leta 1987. Skupaj s sestrami smo začeli z delom v domu Lipa, za katerega je bilo takrat s strani starejših manj zanimanja. Začetki so bili prijetni in domači. Tudi vodstvo Doma nam je bilo zaupano,« pravi ga. Margaret. Od leta 1993 se je poslovanje Doma preneslo na državne ustanove, kar je pomenilo tudi spremembe v delu in vodenju, saj so morali upoštevati zahteve države. Danes pa je stanje še bolj drugačno; dela je vedno dosti, saj

se je potrebno držati državnih zakonov in predpisov.

Na vprašanje, ali jo opravljanje tega dela veseli, odgovarja, da to delo rada opravlja in je vesela, da lahko pomaga starejšim ljudem, ki jih ima zelo rada, saj ji ima vsak nekaj povedati in se od vsakega nekaj novega nauči.

O prihodnosti svoje službe in doma Lipe je optimistična, če bo tako ostalo, kakor je sedaj, bo v redu. Ne boji se, da bi prosilcev za Dom zmanjkalo, saj je veliko povpraševanja. Želi si, da bi osebe in uslužbenci v Domu bili vedno dobri ter kvalitetno in strokovno usposobljeni za svoje delo, da bi se stanovalci v njem dobro počutili.

Sama sem opazila in tudi nekaj oskrbovancev mi je povedalo, da je ga. Margaret vedno vesela, vedra, mirna in ima lep odnos do vseh, zato jo spoštujejo. Vsakega rada ogovori in se zanima zanj, saj vsi potrebujemo tople besede.

Ga. Bratovž, za vas veljajo Jezusove besede: »Vse, kar storite mojim trpečim bratom in sestram, meni storite.« Ni važno, kaj in koliko storite, iz malega raste veliko, saj »Bog ljubi veselega darovalca«. Želim vam še naprej obilo vedrine in veselja, ki ga razdajajte drugim. Pri vsem tem pa naj vas spremljata Božji blagoslov in varstvo Device Marije.

Hvala vam za lep in prisrčen pogovor. Bog z vami!

Remembering My Mother

Julka Stražar (1923 - 2007)

Andrej Stražar

Julka (along with Marija, France, Tine, Janez, Štefan, Slavko, Karel, Ančka & Vera) was the youngest of 10 surviving children of Apolonija Remec and Franc Zorc. The Zorc family (house name Jarc) lived in the village of Gabrje, a beautiful, hilly farming community about 5 km from the town of Dobrova pri Ljubljani, in Slovenia. Today, the only surviving sibling of the Zorc family is Ančka Kokelj, who is 94. Her other sister in Canada, Vera Mesec passed away in 2002 and Štefan, who emigrated to Colorado, passed away last year.

Julka was a teenager when WW2 erupted. She fled her country with tens of thousands of other civilians to escape the new Communist regime. Along with her sisters, Ančka and Vera, her brother, Štefan, and her cousins, Anica, Mici and Lojzka Zorc, she joined the exodus northward through the mountain passes to find refuge in Austria. She travelled with the family of our Cardinal Aloysius Ambrožič. The Zorc's arrived in Vetrinje, where they lived in a field, under open Austrian skies for two months before being moved to the Judenburg internment camp for displaced persons. Here Julka honed her skills as a cook and sang in



Julka Stražar

choirs. When the time came to leave Austria three years later in 1948, Julka, along with her sisters and cousins, chose to come to Canada because they heard that Argentina had big snakes. I was told this story by my mother.

They arrived at Pier 21 in Halifax as did thousands of other refugees and displaced persons. Every refugee was required to sign an employment contract with a Canadian sponsor, who hired them as labourers. Julka, with the skills learned in camp kitchens, put herself down as a cook and was hired by a household in Quebec City. She arrived at the mansion, occupied by Jean Victor Allard, a Four Leaf Major General, who commanded brigades in Germany and Korea and who was also the First French-Canadian to become Canada's Chief of Defence. When Julka entered the modern kitchen, it was unlike anything that she had ever seen. With no understanding of English or French, everyone resorted to pointing. One day the family requested Julka to bake them an apple pie. The General's three children watched as Julka tried to figure out what to do. Having no idea of what a pie was, Julka began to pound and knead the dough by hand. A wine bottle was used

for a rolling pin. The children, having no idea of what a strudel was, snickered, thinking this cook was not going to last. The resulting apple strudel so impressed the Allard family that it became a regular dessert for their guests and family. Julka ran the kitchen and cooked for the general's special guests. She even got a military escort in a limousine to do her weekly grocery shopping. How cool was that! When Julka's contract ended, the Allard's pleaded for her to stay and were sorry to see her leave.

The Zorc girls headed for Toronto, where they all established their roots. Julka was the parish cook for Fr. Mackle at Our Lady of Lourdes church on Sherbourne. It was here, at the Slovenian choir practices, that she met her husband, Frank, and her sister, Vera, met her husband, Jaka Mesec. On one of their dates, Frank tried to impress Julka with his command of English. He knew of this spectacular dessert called a banana split, which was made of bananas, ice cream and whipping cream, topped off with a bright red cherry. When ordering, Frank confidently asked the waiter to bring him one split banana to share with his date. When the dessert arrived, Julka looked at Frank. Both were puzzled at the presentation on the plate, which had a single banana, cut down the middle, without any toppings. This was the moment that solidified their commitment to each other. A double wedding quickly ensued with her sister Vera and Jaka Mesec, which took place on August 25, 1951. Julka and Vera each made their own wedding dresses and, being a cook, Julka also prepared the

meal for the reception that took place at their home on Merton St.

Our mother was happiest outdoors, working the garden and giving away the fruits of her labour to family, friends and neighbours. At our Muskoka cottage, she loved to swim, always challenging others into the cold water in early May or at Thanksgiving. She had a much better threshold for pain than the rest of us and such a zest for life!

She will always be remembered for her amazing dinners. She also made incredibly decorated multi-tiered cakes for weddings and special occasions. I particularly remember the cake that Mama made for my wedding and also the large bible cake for the newly appointed bishop.

She loved to sing and had a beautiful alto voice; along with our father, she was an active member of the Marija Pomagaj church choir until she succumbed to her illness. She was a devout Catholic and regularly prayed the rosary and attended mass.

Besides singing, she loved the zither (citre). She taught herself to play this difficult 40 string instrument. She serenaded us with melodies, proud to show us what she had learned. She also had a good sense of humour, with numerous comedy routines that had us howling at home and a unique ability to mimic and impersonate people. She always found something humorous to inject into a conversation.

Her gentleness was so endearing to young children. This gentleness and her serenading of songs is what Julka's 5 beloved

grandchildren (Adele, Robert, Tom, Emma and Paul) will remember most about Mama. She encouraged her grandkids to »always be good.« They loved her broccoli soup and those big red raspberries from the garden. She always finished her Sunday family rosary by praying for her grandchildren, who were above all most special to her.

She was a devoted and loving wife and my father's best friend for over 56 years. To her three loving brats (Andrej, Martin and Helena), she was a completely selfless mother, always supportive of our endeavours and needs. To complete strangers, she offered her help, even while she herself was weak with illness.

She never complained about her lot in life or of her aches and pains, even when she first faced her battle with cancer eight years ago. She accepted the diagnosis and confronted this disease with the greatest of determination to will the disease into remission. She was a fighter to the end. Even in the advanced stages of her Alzheimers, Julka pushed herself to be strong – never to complain. When the pain became unbearable and she knew God wanted to take her home to eternal rest, she quietly surrendered on February 25, 2007.

The memory of her goodness, her generosity, her devotion to her family and her pride in her Slovenian heritage will live on in her children and grandchildren.

Marjan Pavlič 1950 – 2007

Slovensko skupnost, še posebej društvo Bled v Hamiltonu in Vseslovenski kulturni odbor v Torontu, je v sredo, 28. marca 2007 presunila žalostna novica, da je v hamiltonski bolnišnici nenadoma in nepričakovano v 56. letu starosti umrl Marjan Pavlič.

Marjan Pavlič je bil zelo aktiven v slovenski skupnosti. Dolgo let je bil član Vzajemne podporne zveze Bled v Beamsvillu, kjer je bil nekaj let tudi podpredsednik. Kot navdušen lovec je bil član Bledove lovske sekcije in dve leti tudi vodja društvene lovske



Marjan Pavlič

skupine. Navduševal se je za meddruštveno sodelovanje in je bil kot zastopnik društva Bled vrsto let član Vseslovenskega kulturnega odbora, kjer je veliko prispeval k boljšemu meddruštvenemu sodelovanju in komuniciranju, ter pri organizaciji raznih prireditiv.

V pogrebem zavodu Markey-Dermody Funeral Home se je od njega poslovilo veliko število sorodnikov in prijateljev, kar dokazuje, da je bil med rojaki zelo priljubljen in da so cenili njegovo delo za skupnost.

Intervju s slovensko kanadsko pisateljico Irmo M. Ožbalt

Cvetka Kocjančič

Gospa Irma, lahko bi rekla, da ste za naše kanadske slovenske bralce najbolj priljubljena pisateljica in to predvsem zaradi tematike, s katero se mnogi lahko identificirajo ali vsaj ob njej razmišljajo o svoji mladosti tam v domovini, ko je bilo življenje povsem drugačno, a nam je zagotovilo vrednote in moči, da se v tujini lažje soočamo s problemi, ki nam jih nasuje življenje. Povejte nekaj o svoji mladosti.



so Nemci kmalu izselili v Slavonijo. Od tam pa sta se že med vojno vrnila v Žužemberk, kar so jima dovolili Italijani, ker sta imela domovinsko pravico v Ljubljanski provinci.

Lahko poveste nekaj o študentskih letih v Ljubljani in o učiteljskem poklicu, ki ste ga opravljali v domovini?

V Ljubljani sem stanovala v Zavodu šolskih sester na Lončarski stezi, kjer so sestre poleg zavoda

Rodila sem se v Žužemberku na Dolenjskem, a ko mi je bilo manj kot tri leta, smo se preselili v Šempeter v Savinjski dolini. V družini smo bili štirje. Imela sem dve leti starejšega brata, ki pa je, čim je bilo treba v šolo, odšel k stari mami in teti v Žužemberk; to zato, ker je tam poučevala najina teta Rafaela in ker je bilo do šole le dve minuti.

Jaz pa sem v osnovno šolo hodila v Šempetru, v prve tri razrede gimnazije pa sem se dnevno vozila z vlakom v Celje. Ko so Savinjsko dolino zasedli Nemci, me je mama takoj odpeljala v Ljubljano, kjer je že hodil v klasično gimnazijo moj brat Silvo. Starše

za gojenke imele tudi znamenito vezilnico. Najprej sem hodila na Poljansko gimnazijo, potem pa sem se vpisala na učiteljišče in tam junija 1945 zaključila tretji letnik. Sredi četrtega letnika pa so me – skupno z več kot sto drugimi dijakinjami – z učiteljišča izključili na osnovi “paragrafa o vedenju in učenju”. Ker sem vse razrede na gimnaziji in učiteljišču končala z odličnim uspehom, je bila ta utemeljitev ne le cinična, ampak nesmiselna. Šlo je seveda za politiko: vzgojena sem bila katoliško in torej neprimerna, da bi poučevala novo mladino.

Jeseni 1946 je vse učiteljiščnice sprejela na “svojo” gimnazijo, IV. žensko, prof. Dora Vodnik, ki se je pravkar vrnila iz Dachaua

in je bila tedaj ravnateljica te šole. Na tej gimnaziji sem junija 1947 maturirala, spet z odliko. Po maturi sem na ljubljanski univerzi študirala slavistiko in germanistiko. Zadnji dve leti na univerzi sem honorarno poučevala na Tehniški srednji šoli. Diplomirala sem leta 1952.

Zakaj ste odšla v tujino?

Zaradi še zmeraj “črne” karakteristike mi kljub moji odlični diplomi (“deset pik”) niso dali službe druge kot na mali osemletki na Polzeli v Savinjski dolini, čeprav tam niso potrebovali diplomirane slavistke in še manj anglistke. Na Polzeli sem ostala dve leti, potem pa sem dobila službo bibliotekarke na slavističnem oddelku ljubljanske univerze. Administrativno delo pa mi ni bilo v veselje. Začela sem se resno dopisovati s svojim bivšim kolegom z germanistike, ki je že dve leti živel v Sydneyu, Avstralija. Odločila sem se, da se mu pridružim. Tako sem leta 1957 odšla iz Jugoslavije in se v Avstraliji s svojim “starim prijateljem” poročila. V Sydneyu sem na srednji šoli poučevala največ francoščino, pa tudi angleščino. Tam sta se nama rodila oba otroka.

Ker pa sem v domovini pustila stare, bolehnne starše, smo se po petih letih vsi vrnili v Slovenijo. Z možem sva se zaposlila na Višji komercialni šoli v Mariboru. Ker se mož ni mogel sprijazniti z novimi razmerami doma, je sklenil, da se spet izselimo, a ne več v daljno Avstralijo, temveč v Kanado, od koder bo veliko lažje iti večkrat na obisk k staršem v domovino.

Kakšni so bili vaši prvi začetki v Kanadi?

V Kanado smo prišli leta 1966. Že leta 1967 mi je uspelo dobiti službo na jezikovni šoli za zvezne uslužbence. Na tej montrealški šoli sem potem 23 let, to je do upokojitve leta 1990, poučevala TESL (Teaching of English As a Second Language) francoske uslužbence zvezne vlade.

V Kanadi ste si pridobili tudi magisterij in doktorat ...

Ker sem imela le ljubljansko diplomo, sem se zaradi “lažjega poslovanja” odločila, da si pridobim še kanadske diplome. Tako sem se vpisala na Oddelek za ruščino in slovanske jezike na univerzi McGill, kjer sem si leta 1973 pridobila magisterij (M.A.), leta 1978 pa še doktorat. Študij je v glavnem obsegal le ruščino (drugih slovanskih jezikov kljub imenu oddelka niso upoštevali), za obe diplomski nalogi (theses) pa sem si izbrala slovenski jezik (Case Frequency in Slovene Noun Declension – za magisterij, Social Misfits in Morley Callaghan’s and Ivan Cankar’s Fiction, literarno razpravo, kjer je bila tema primerjalna – za doktorat.)

Ukvarjali ste se tudi z raznimi strokovnimi razpravami o slovenskem jeziku ...

Po diplomah na McGillu sem začela sodelovati na raznih konferencah AAASS in za slovenske skupine prispevala več razprav; nekaj jih je bilo objavljenih

v njihovih publikacijah. Teme so bile največ iz literature, pa tudi iz jezika. Po dogovoru s prof. W. Derbyshiom z univerze Rutgers sem napisala tudi obsežen učbenik slovenščine za angleško govoreče študente. Knjiga ni nikoli izšla – nekaj se je zataknilo “v ozadju”. Nekaj mojih razprav je izšlo tudi v publikacijah ljubljanske univerze, v zbornikih konferenc.

Pri literarnem ustvarjanju ste se v glavnem usmerili v pisanje črtic in novel ter v prevajanje? Lahko poveste kaj več o tem?

Leta 1980 me je urednica slovenske strani čikaške Prosvete prosila, naj ji “nekaj” napišem, karkoli, ker ni imela skoraj nobenih dopisnikov. Tako se je začela (oz. spet prebudila) ustvarjalna, literarna plat mojega intelektualnega dela. Prosveti sem začela pošiljati drobne črtice, opise – vse iz spominov na Slovenijo. Ker sem vedela, da so bralci preprosti ljudje, stari, največ Dolenci, ki še komaj kaj razumejo slovensko, sem izbirala snovi iz svoje mladosti. Ti zapisi so pritegnili tudi pozornost Rodne grude, mesečnika Slovenske izseljenske matice v Ljubljani, oz. njenega urednika Jožeta Prešerna, ki je v RG ponatisnil nekatere teh črtic. Istočasno me je prosil za prispevke v angleščini za revijo Slovenija, angleško pisani mesečnik, ki ga je tudi izdajala SIM v Ljubljani. Za to publikacijo sem prispevala daljše črtice in novele, največ iz mojega tukajšnjega življenja, vse dokler je revija izhajala.

Leta 1994 je Mohorjeva družba v Ljubljani izdala zbirko mojih črtic, ki so bile predhodno objavljene v Prosveti, v knjigi Mrzle peči. Štiri leta kasneje pa je Dolenjska založba v Novem mestu izdala mojo drugo zbirko črtic pod naslovom Dež gre.

Pisala sem še naprej in verjetno bo pri Mohorjevi družbi še letos izšla moja tretja zbirka (najbrž pod naslovom Kaj pa razprodaja iz garaže?).

Lahko poveste še nekaj o vašem prevajalskem delu?

Iz slovenščine v angleščino sem prevedla Vorančevo novelo Samorastniki, ki je leta 1983 izšla v New Orleansu pri založbi Prometej kot The Self-Sown, v dvojezični izdaji. Ta novela je bila ponatisnjena v Ljubljani leta 1994 pri Društvu slovenskih pisateljev in izšla skupno s prevodom Vorančeve novele “Ljubezen na odoru”, Passion Above the Precipice. Januarja 2007 je ljubljanska založba Družba Piano izdala moj prevod Prežihovih črtic Solzice (Tear-drops).

Zaman čakam na kakega slovenskega sodobnega pisatelja, ki bi me pritegnil do take mere, da bi se lotila prevoda. Najnovejši romani (na pr. Zmagoslavje podgan N. Detele, ki je lani dobil nagrado Kersnik) pa mi zbujajo naravnost fizični odpor. Škoda.

Prevajala sem tudi obratno: iz angleščine v slovenščino. Pri Mohorjevi družbi (Celje 1999) je izšel moj prevod zbirke The Snow Walker F. Mowata pod naslovom Tista, ki prihaja po snegu.

Mowata zelo cenim, posebno njegov bogati jezik in njegovo empatijo s kanadskimi domorodci, favno in floro.

Začela sem tudi prevajati M. Lawrence (Jest of God), pa je ostalo nedokončano.

Zelo cenim in rada berem sodobne pisatelje iz Maritimes, a kakega prevoda se doslej še nisem lotila.

Slavna M. Atwood me fascinira s svojo inteligenco, njeni romani pa me ne ogrevajo.

Kako preživljate jesen življenja?

Otroka in vnuki so odrasli, že zdavnaj

niso več doma. Pred leti sva z možem kupila prijeten "condo" v Sarasoti, na Floridi, in tam preživela več zim. Lani pa se nam je med našo odsotnostjo naredila huda škoda in ker zaradi močeve bolehnosti kanadskim zimam ne moreva več ubežati za dolge mesece, sva jeseni 2006 to naše pribežališče prodala. Ni mi veselo pri duši.

Najlepša hvala. Želim vam še veliko zdravih in literarno plodnih let, saj vem, da imate še veliko idej in načrtov za prihodnost in da naši ljudje z velikim veseljem prebirajo vaše črtice.



Tires Anywhere
We change tires at home, at work, anywhere
www.tiresanywhere.com

- * Nudimo vam avto gume najbolj znanih svetovnih proizvajalcev, posebno ugodne cene pa nudimo za Sava gume uvozene iz Slovenije
- * Gume vam dostavimo domov ali v službo, jih instaliramo in balanciramo.
- * We offer all major brands including Sava Tires imported from Slovenija
- * We have a mobile unit that can balance and install tires at your home or work.

Zimske (snow)
Sava Eskimo



Letne (summer)
Sava Intensa



Tel: (905) 593-2316 www.tiresanywhere.com

Nova škofija v Murski Soboti: Pomurska sedanost iz preteklosti za novo prihodnost

Govor murskosoboškega škofa dr. Marjana Turnška na koncertu KSK 10. marca 2007 v Torontu



Škof dr. Marjan Turnšek

Spoštovani predsednik Kanadskega slovenskega kongresa in njegovi člani, spoštovani generalni konzul RS v Kanadi, dragi rojaki, drage Slovenke in Slovenci, dragi gostje!

Prinašam vam pristrčne pozdrave iz domovine, predvsem pozdrave vseh slovenskih škofov, še posebej pa pozdrave iz nove škofije z obeh bregov reke Mure s sedežem v Murski Soboti. Vsi naši duhovniki, redovniki in redovnice ter mnogi verniki so mi naročili, naj vam prenesem njihov pozdrav in zagotovilo, da nenehno živite v njihovih srcih. In še nekaj: po naših župnijah se pogosto sliši molitev tudi za vas, ki nas povezuje.

Želeli ste, da skupaj z vami v kratki predstavitvi zaustavim pogled na sedanji in pretekli resničnosti naše nove škofije, ki zajema vsestransko slikovito področje na obeh bregovih Mure: od prleških in štajerskih z vinogradi posutih gričev do prekmurske žitne ravnice, ki se kot nekdanje Panonsko morje vzvalovi v vzpetine Goričkega.

Nova škofija

Nova murskosoboška škofija je bila »spočeta« 7. aprila 2006, na najverjetnejši dan Jezusove smrti, takrat jo je papež Benedikt XVI. ustanovil. Na petnajsto obletnico slovenske državnosti 25. junija 2006 pa je bila »rojena«, ko je bil posvečen njen prvi škof in jo je sprejel v posest. To je bil čudoviti praznik za severovzhodno Slovenijo, za njenega pristnega, gostoljubnega, a tisoč let tlačnega človeka. Bilo je vroče, a bilo je tudi božje in človeško lepo. Naša škofija obsega tri dekanije: lendavsko in murskosoboško

na levem bregu Mure ter ljutomersko na njenem desnem bregu. Vse skupaj premorejo 36 župnij, od katerih je samo ena v soupravi, vse ostale imajo vsaka svojega župnika. V škofiji deluje 50 škofijskih duhovnikov, trije diakoni, 13 redovnikov (9 salezijancev – 8 duhovnikov in 1 brat: Veržej, Radenci, Kapela, Dokležovje; 4 kapucini: Kančevci), 15 redovnic (hčere Marije Pomočnice – 6, frančiškanke Brezmadežnega spočetja – 4, sestre križniškega reda – 5) in ena članica svetne ustanove Družine Kristusa Odrešenika; v bogoslovju v Mariboru pa imamo poleg treh diakonov – letošnjih novomašnikov še pet bogoslovcev (1 v 1. letniku, 1 v 3. letniku, 2 v 5. letniku in 1 na pastoralni praksi). Vse to zajema ozemlje z nekaj več kot 120.000 prebivalci, od katerih je približno 95.000 katoličanov; ostalo so evangeličani, binkoštniki, adventisti, nekaj kalvincev ter manjše število pripadnikov novejših duhovnih skupin ali pa deklarirano nevernih.

Pogled v zgodovino

Novoustanovljena škofija Murska Sobota ima svoje korenine. Ni nastala iz nič. Zrasla je iz mariborske škofije. Nastala je na ozemlju, ki je izredno bogato s kulturno in versko dediščino. Hvaležni smo rodovom pred nami, da je Cerkev na pomurskih tleh že dolgo živa. Od rimskih časov sv. Martina, ki se je rodil v neposredni bližini, preko delovanja sv. bratov Cirila in zlasti Metoda, ki je tudi glavni zavetnik nove škofije, nato so naprej tukaj rodovi kristjanov z vero in molitvijo bolj ali manj

nepretrgano posvečevali pomursko zemljo in tako močno zakoreninili sveto Kristusovo Cerkev, da je bila sposobna roditi mnoge znane in nepoznane junake vere, ljubezni do domovine in materinega jezika vse do božjega služabnika Danijela Halasa, za katerega poteka proces za razglasitev za svetnika, ki se nagiba v sklepno fazo na škofijski ravni. Svetost pa je znamenje živega krščanstva.

Čeprav na tem mestu ne morem razviti celotne zgodovine pokrajin na obeh straneh Mure, ne morem ne imenovati nekaj imen, ki so na naših tleh ohranjali in krepili duha svetih bratov Cirila in Metoda, zlasti slednjega, katerega škofovska oblast je segala na tla Spodnje Panonije vse do Ptuja in je bil eden prvih znanih pastirjev svete Cerkve na tleh sedanje škofije. Naj si za to predstavitev sposodim zgoščeno sintezo, ki jo je v pridigi ob priliki moje posvetitve in prevzema škofije v posest naredil mariborski nadškof metropolit dr. Franc Kramberger: »Zahvala velja tudi dolgi vrsti zaslužnih mož – duhovnikov, ki so že v davni preteklosti na svoj način zaznamovali slovensko ozemlje na eni in drugi strani Mure, ter /.../ skrbeli, da je slovenski narod tod ohranil vero, jezik, kulturo, dom in rod. V preroški perspektivi so pripravljali današnji dogodek: Mikloš Küzmič (1737-1804), župnik pri Sv. Benediktu v Kančevcih, očak Slovenske okrogline; Jožef Košič (1788-1867), župnik v Gornjem Seniku, ki je prinesel Slomškovega duha v te kraje in po Slomškovem zgledu delal za omiko prekmurskega človeka; dr. Franc Ivančec

(1857-1913), ki so ga poznavalci imenovali: Oče ogrskih Slovencev, prekmurski Slomšek, Slovenski Mojzes /.../. In kdo bi mogel prezreti oba Jožefa Klekla (starejši 1874-1948; mlajši 1879-1936)! Tudi na desni strani Mure stopajo v ospredje velike in za ves slovenski narod zaslužne osebnosti: Jakob Missia (1838-1902), prvi slovenski kardinal; še prej Peter Dajnko (1787-1873), Franc Kovačič (1867-1939), Peter Kovačič (1899-1966), Matija Slavič (1877-1958) ... To niso samo imena zaslužnih duhovnikov; v njih je ovekovečena usoda slovenskega naroda in Cerkve tu, na severovzhodu naše domovine. Na poseben način pa je zaznamoval novo murskosoboško škofijo Božji služabnik Danijel Halas (1908-1945), mučenec po drugi svetovni vojni. S svojim mučeništvom, ki se je končalo v Muri, je posvetil in skrivnostno povezal obe strani reke Mure. Ta sveta povezava se danes vidno uresničuje v ustanovitvi nove škofije.«

Vsem omenjenim bi bilo treba dodati še izredno dolgo vrsto pomembnih imen na primer Štefan Küzmič, Jožef Borovnjak, Stanko Vraz, jezikoslovec Franc Miklošič, filozof dr. Franc Veber, dr. Ivan Jožef Tomažič, duhovnik in politik dr. Anton Korošec, dr. Vekoslav Grmič, Edvard Kocbek, Lojze Kozar st., dr. Anton Trstenjak in vsekakor letošnji petinosemdesetletnik mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej. Vsi ti so v to zemljo na obeh straneh Mure vtisnili krščanski pečat in pridih, ki ga ni mogoče spregledati ali odmisлити. Zgodovina niso dnevi, ki bežijo, ampak ljudje, osebe, ki so mejniki sredi sveta. V evangelijih imamo

rodovnik Jezusa Kristusa, ki je poln imen, a za vsakim imenom je živa zgodovina odrešenja. Tako bi lahko rekli, da smo s temi imeni preleteli rodovnik naše nove škofije. Zaradi zgodovine nam, glejte, res nikakor ni treba gledati v tla! Nasprotno, z veliko mero ponosa lahko zaradi tolikih velikih mož in tudi žena (o katerih pa, žal, vemo manj), ki so svoje življenje vtkali v versko in kulturno preteklost te dežele, ponosno pogledamo v oči vsakemu, ki pride mimo.

A vsa ta klenost, ki sije iz te vrste sijajnih ljudi, se je kalila v generacijah, ki so prestregale valove ognja trpljenja, krvi in tlačjenja, ki so od časa do časa preplavili našo ravnico in gorico. Najzgodnejši odtisi nasilnih pljuskov v lončarsko ilovnati plasti naše zemlje segajo v čas pustošenj nomadskih Hunov, ki so v 5. stoletju preko teh krajev vdrli v Italijo. Nato so le-te prekrili odtisi novih nomadov, Slovanov in Avarov. Vsi so pustili tudi del svojega človeškega potenciala na tem ozemlju, ki se je počasi oblikoval v prekmurskega in prleškega človeka. Krščanstvo, ki se je v teh ognjenih zubljih nomadov skoraj upepelilo, je v 9. stol. spet zagorelo izpod pepela in to pod nitranskim knezom slovanskega rodu Pribinom s pomočjo salzburških misijonarjev (takrat bi naj nastale tri cerkve na ozemlju Pomurja: v Radgoni, Lendavi in Buzincih – izginuli kraj pri Murski Soboti). Pribinov sin knez Kocelj pa se je navdušil nad misijonarjema iz Soluna, bratoma Cirilom in Metodom. Žal je moral Metod kot škof v izgnanstvo in cerkveno upravo nad Prekmurjem so prevzeli bavarski škofje.

Naslednji pravi cunamij je za slovansko prebivalstvo in krščanstvo pomenil vdor Madžarov v 9. in 10. stol. Šele čez dobri dve stoletji se pod Zagrebško in Gyórsko škofijo katolištvo v Prekmurju spet prične organizirano vzpostavljati. Protestantizem se je v pokrajini ob Muri hitro pojavil, že v prvi polovici 16. stol., najprej v Radgoni, ko pa so lendavski grofje Banffyji v začetku 17. stol. sprejeli Lutrovo vero, se je močno razširila po Prekmurju. Marija Terezija je z ustanovitvijo škofije v Sombatelu leta 1777 močno posegla v dogajanje v tem predelu. Po razpadu avstroogrške monarhije je vse cerkvenoupravno dogajanje postalo madžarsko. Za slovenski del prebivalstva so bili to sicer različni časi, a v glavnem je bil to zanje težek udarec in čas hudih pritiskov. S pomočjo škofije so sicer izšle tudi prve katoliške knjige v prekmurščini, ki so omogočile tisto narodno, kulturno in versko zavest, ki je ob koncu 19. in prvi polovici 20. stol. rodila prekmurske katoliške duhovnike, ki so bili sposobni stopiti v ospredje obrambe slovenstva v Prekmurju. S pomočjo široke pastorale, ki je poleg bogoslužja in poučevanja v slovenščini pomenila tudi tiskanje slovenskih časopisov in revij (Novine, Marijin list). Vse to je uspešno ključevalo madžarizaciji, ker so za vsem tem stale neomajne osebnosti slovenskih duhovnikov (Ivanocy, Klekl, Sakovič, Baša in mnogi drugi). Po priključitvi Prekmurja Sloveniji (Jugoslaviji) leta 1919 je to ozemlje kmalu prišlo pod administrativno upravo mariborske škofije, kar je s presledkom med drugo svetovno vojno trajalo do leta 1964,

ko je Prekmurje postalo redni sestavni del škofije Maribor. Prav ob dogajanju po letu 1919 je bila prva priložnost, da bi dežele ob Muri postale samostojna krajevna Cerkev, a so različni razlogi, morda predvsem neenotnost med duhovniki, to preprečili.

Izseljevanje prekmurskega človeka

Pokrajina ob Muri in vse do Rabe je bila vedno na tak ali drugačen način mejna v prostorskem smislu ali v smislu narodnostnega zatiranja, še posebej pa po priključitvi k Jugoslaviji in zlasti v obeh povojnih obdobjih. Obrobnost in obmejnost pa imata vedno za posledico gospodarska nevlaganja v področje in zato rastočo nerazvitost, kar je na poseben način postalo drastično očitno v času komunistične vladavine. To pa je sililo ljudi, da so morali za delom preko meje ali celo povsem zapustiti dom. Zato je Prekmurje eno izmed naših najbolj prizadetih območij glede izseljenih ljudi. V različnih valovih se je izselilo tisoče Prekmurcev praktično v vse predele sveta, ponekod celo tisoč in več iz posameznih krajev. Ne nazadnje so mnogi tukaj med vami žive priče tega mačehovskega odnosa domovine do prekmurskega človeka.

A pri tem je eno gotovo: domovine, svoje besede in prekmurske duše ter katoliške vere ta človek ni zavrzel. Vedno bolj ugotavljam, ko hodim po naših župnijah, kako žive so bile in so še vezi med vami, ki ste razsejani po svetu, in domačimi ljudmi, kraji in župnijami. Vsestransko ste prisotni: z obiski, z molitvijo in spomini, pa tudi z izredno gmotno pomočjo, kadar je bilo potrebno.

Tudi zaradi tega »razširjenega Prekmurja« je Prekmurje doma postajalo drugačno, predvsem lepše. Zato se mi zdi pravično in pošteno, da ste prekmurski izseljenci lani dobili v Črenšovcih svoj prvi spomenik. V veselje mi je, ko se zavem, da je pravzaprav po srcih, ki bijejo za novo murskosoboško škofijo, naša škofija veliko številčnejša, kot sem prej navedel.

In prihodnost

A korenine nas zavezujejo. Če iz njih črpamo, moramo roditi tudi sadove v sedanosti za prihodnost, sicer smo mrtvi. Tudi sodobna kultura, ki postaja vse bolj globalna, a se dogaja na tleh naše škofije, je potrebna krščanske »soli« in »kvasa«. Ne z vsiljevanjem in na silo, ampak z globino vere in kulturo, ki sami govorita zase, ki se sami ponujata kot alternativa kulture življenja vsej ne-kulturi smrti, ki dobiva vedno bolj grozljive razsežnosti tudi ob Muri. Z ničemer nam ni prizanešeno. Tudi nova škofija je božje orodje za razširjanje kulture življenja. Pogumno želimo katoliški kristjani z obeh bregov reke Mure sprejeti ta izziv! Poleg uresničevanja rednih usmeritev, ki so načrtane v Sklepem dokumentu plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem, bomo vnovično evangelizacijo morali posebej usmeriti na področje zakonskega in družinskega življenja, saj je v tem pogledu severovzhodno področje Slovenije še posebej v nezavidljivem položaju. Neobčutljivost za vrednoto zakramenta zakona vse bolj dokazujejo številne izvenzakonske skupnosti mladih sredi trdnih katoliških družin. Prav

drastično je padanje rodnosti v Prekmurju, saj smo demografsko na samem slovenskem dnu. Področje mladih je prav tako močno izpostavljeno. Čeprav se šolski sistem izboljšuje, je še daleč od tega, da bi pomagal privzgajati prave vrednote, zato bomo morali še razmišljati o katoliškem privatnem šolstvu. Pri mladih vedno nekoliko zamujamo, preveč se jih že ta trenutek omamlja, umira v prometnih nesrečah zaradi objestnosti ...

Nadaljevali in poglobljali pa bomo tudi ekumensko razsežnost verskega življenja v novi škofiji, kar pa ni nič kaj lahka naloga, čeprav nam jo je izrečno naročil Kristus. Mešani zakoni prej prinašajo s seboj obojestransko poplitvenje verskega življenja kot poglobitev.

Do nedavnega so bile župnije naše nove škofije »žitnica« duhovnih poklicev. O, da bi to bile tudi poslej! Nekdaj benediktinci danes pa kapucini, salezijanci, sestre hčere Marije pomočnice, frančiškanke Brezmadežnega spočetja in križniške sestre posvečujejo to zemljo s posvečenim življenjem. Želim si, da bi število bogoslovcev in duhovnikov ter redovnic in redovnikov raslo, a brez otrok in poglobljenega verskega življenja v naših družinah tega ne bo.

Sklep

Ves ta pregled zgodovine in sedanosti naše krajevne Cerkve dokazuje, da je Cerkev predvsem nekaj živega, je živ organizem, ki ima svoje poslanstvo, svoje naloge in zato tudi povsem konkretno strukturo. Čeprav se bistvo Cerkve dogaja v odnosih med konkretnimi ljudmi, ki postanejo

duhovni prostor srečanja z Bogom, pa so strukture pri tem tudi pomembne. Lanska ustanovitev treh novih škofij v Sloveniji ne pomeni samo številčnega povečanja, ampak predvsem olajšanje neposrednih odnosov med škofom in duhovniki, med škofom in verniki po posameznih škofijah, pa tudi bolj živo dogajanje med župnijami in v župnijah samih. Da je Cerkev na Slovenskem zaznala to potrebo in da jo je vesoljna Cerkev prepoznala kot potrebno in primerno, je seveda znamenje živosti katoliškega cerkvenega občestva v naši domovini.

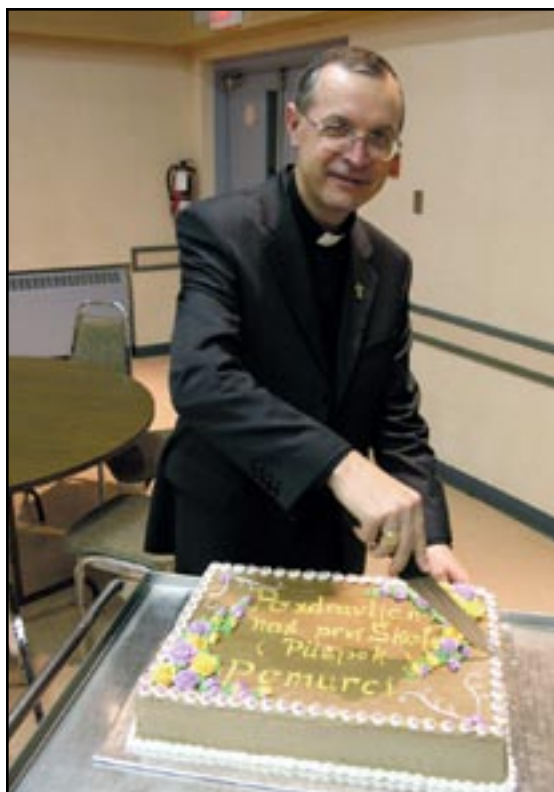
Kot prvi murskosoboški škof želim predvsem uresničiti Pavlovo načelo, da naj bi vsem postal blizu kot njihov pastir in to v imenu Jezusa Kristusa. To predvsem pomeni, da se škofija kot krajevna Cerkev konkretno uresničuje kot zakrament edinosti. Resnični Kristusov duh ne more razdvajati, razen od greha, ampak povezovati. Povezovanje pa spet ne pomeni uniformiranosti, ampak omogoča enost v različnosti. Različnost mora postajati vedno bolj naše bogastvo in ne vzrok egoističnega ločevanja. Slovenci, Madžari, Romi in Hrvatje v naši škofiji imamo idealno priložnost, da zaživimo katoliškost - vesoljnost Kristusove Cerkve. Prav tako imamo bolj kot drugod po Sloveniji priložnost zaživeti ekumenskega duha, za katerega je Jezus molil pri zadnji večerji.

Vse to in še marsikaj drugega je pred Pomurjem kot izziv tako za Cerkev kot za mlado slovensko državo, ki tudi sicer počasi pomaga k vsestranskemu razvoju. Malo počasi gre, a tudi počasi se daleč pride. Kajnel!?

Dragi rojaki, hvala vam za vso pomoč, ki ste in nam jo še nudite; hvala za pomoč ob ustanavljanju nove škofije in zdaj ob njenih prvih korakih!

Hvala tudi za povabilo, da morem biti tu med vami!

Bog vam plati za vse!



Pregovora

“Resnično naklonjenost lahko pokažemo že z najmanjšim darilom; dragocene stvari so tiste, ki prihajajo s prijateljstvom.” – Teokrit

Radodarnost nam omogoči, da ponudimo svoje edinstvene darove.

Spomini na Veliko noč

Cvetka Kocjančič

Na domačo vas me najbolj vežejo spomini na Veliko noč. Morda zato, ker je bilo pri hiši veliko trpljenja in nas je Velika noč vsako leto znova opominjala na smisel trpljenja in na obljubo odrešenja. Morda zato, ker se je narava ta čas odela v pomladno cvetje in z zvončki, podleski, trobenticami in vijolicami razveselila otroška srca, tako da smo lahko upravičeno upali, da za zimo pride pomlad, za žalostjo veselje, za smrtjo vstajenje... Morda zato, ker je vas na velikonočno jutro tako praznično izgledala, ljudje so si bili med sabo dobri in so s stikom rok drug drugemu želeli veselja, sreče, miru in božjega blagoslova...

Navdušeno pričakovanje Velike noči se je začelo že na cvetno nedeljo. Bratje so si že dan poprej narezali šib, mačic in bršljana in si naredili butare, ki so jih nesli k jutranji maši blagoslovit. Skupaj z zelenjem je bila ta dan vsa zemlja blagoslovljena in nam, otrokom, je bilo dovoljeno, da smo bosopeti začeli skakati po travi. To so se noge odpočile od trdih in pretesnih čevljev.

Ob večerih, ko se je nad našo vasico zgrnila noč, je redno prihajala k nam soseda Neža, ki je sama živela v svoji slamnati kolibi, da je z nami molila rožni venec. Ob soju petrolejke je potem oče prebral še odlomek iz evangelija. Pravzaprav, tiste knjige, ki je ostala pri hiši kot edini spomin na strica Toneta, nismo nikoli tako imenovali. Otroci smo jo poznali bolj kot Tonetovo knjigo, čeprav strica Toneta nismo nikoli videli. Po vojni je z begunci odšel v

Avstrijo, od tam pa v Argentino in se nam od tam ni nikoli oglasil. Svoje duhovniške knjige je pustil doma in tako je nam prišla v roke tista knjiga evangelijev.

Na veliki četrtek je vsa družina šla skupaj v cerkev. Podoživljanje zadnje večerje name v otroških letih ni naredilo posebnega vtisa in sem globlji pomen tega dejanja doumela šele mnogo pozneje. Moji otroški možgani preprosto niso mogli razumeti, zakaj se je Jezus tako ponižal, da je svojim učencem noge umival, in zakaj svojega trpljenja in smrti ni preprečil, če je že vnaprej vedel, da bo izdan. Še najbolj skrivnostne in nerazumljive so bile besede "Pijte in jejte - To je moja kri... To je moje telo..." Sicer je tudi mama včasih doma čudno govorila, da ji kri pijemo, če smo se otroci med sabo prepirali. Ampak vsaj toliko sem tedaj le razumela, da sem se zavedala, da mi ni treba vsega razumeti in da lahko odraslim verjamem.

Obred Velikega petka je bil veliko bolj nazoren, čeprav ni šlo za grafično prikazovanje Kristusovega trpljenja in smrti. Že same podobe križevega pota, ki so visele na stenah vaške cerkve, so mi vtisnile nepozabne občutke groze, ki je na Veliki petek prišla do vrhunca. Ideja, da ljudje drug drugemu povzročajo trpljenje in smrt, mi niti v otroških letih ni bila tuja, saj je v povojnih letih še povsod dišalo po sovraštvu in smrti. Smrt človeka, ki je med ljudmi sejal božjo ljubezen, pravičnost in dobroto, je vzbujala sočutje pri odraslih in pri otrocih.

Starši so nas že v otroških letih uvajali v češčenje križa. Jezusa, ki je bil luč resnice, so ljudje, ki so ga še nekaj dni poprej hvaležno pozdravljali z oljčnimi vejami, poslali v smrt, ga položili v grob in nanj zavalili veliko skalo. Toda Kristus, ta večna Resnica, je vstal iz groba in ga niti mogočna skala, niti budne oči stražarjev niso mogle zaustaviti. Pokazal se je svojim učencem, da bi jih pomiril.

Tudi o skrivnosti Jezusovega vstajenja v otroških letih nisem razmišljala, v spominu pa so ostale podobe božjega groba, ki so ga vsako leto postavili v cerkvi, prodirljivi pogledi s sulicama oboroženih stražarjev, češčenje križa...

Velika sobota je bila določena za kuhanje in pospravljanje. Mama je že navsezgodaj spekla kruh in potico, skuhalo šunko, oprala hren in pripravila pirhe. Opoldne je stvari zložila v jerbas in z drugimi ženskami vred odnesla velikonočne jedi v cerkev blagoslovit. Dobrote so potem ostale v jerbasu na mizi do naslednjega dne. O, kako mamljivo je dišalo po vsej hiši, ampak post smo tiste čase zelo resno spoštovali, tudi otroci. Ne samo pri jedi, tudi v drugih rečeh smo se morali ta dan zadržati, tudi prepirati se otroci nismo smeli med sabo. Zvonovi so tisti čas umolknili in lesene raglje so bile le slabo nadomestilo, tako da smo otroci večkrat zaradi tega šolo zamudili.

Velika nedelja je bil tisti najbolj težko pričakovani dan. Vsi smo šli k jutranji vstajenjski maši. Ob božjem grobu nismo več čutili groze, pač pa občutek zmagoslavja: vse je bilo osvetljeno, ko je župnik slovesno zapel Alelujo in so zvonovi začeli slovesno

pritrkovati. Obredu vstajenja je sledila procesija skozi vas. Iz otroškega spomina so mi ostale samo fragmentirane podobe: nebo, ki so ga navadno nosili štirje vaški starčki, pod njim župnik z monštranco, pevci z notami, čeprav se verjetno nihče izmed njih, razen sošolke Lojze, ni zastopil na note, njihovo radostno petje, ki se je razlivalo po vsej vasi v hladno nedeljsko jutro, z nabožnimi slikami in gorečimi svečami okrašena okna....

Doma je mama razložila velikonočni žegen iz jerbasa in dobrote narezala in naložila na krožnike. Od vsake jedi smo si nekaj naložili, saj je imelo vsako jedilo svojo simboliko, ki naj bi nas spominjala na Kristusovo trpljenje: hren na žeblje, potica na trnjevo krono, rdeče pobarvani pirhi na Kristusovo kri...

Šunka in potica sta bili pri nas zelo redko na mizi, zato nam je že to veliko pomenilo, pravo veselje in radost velikonočnih praznikov pa sta bila v tem, da smo bili ta dan vsi skupaj, ne samo fizično, temveč tudi duhovno povezani in prerojeni.



Žegen (1920) Maksim Gaspari

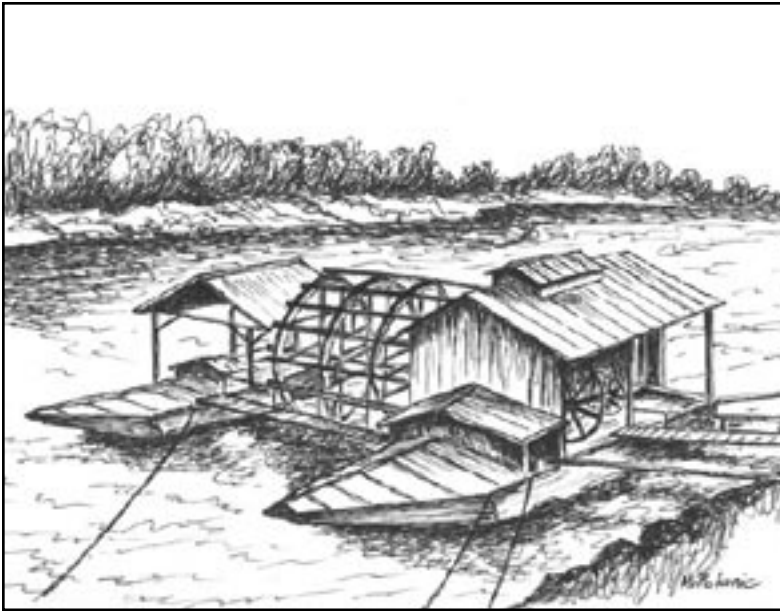
Kratka zgodba iz preteklosti

Martin Polanič

...“Kje so tiste stezice, ki so včasih bile...?”

Podobne misli, z nekoliko spremenjeno vsebino, so me obšle pred nekaj leti, na obrežju Mure...

“Kje so tisti mlini, ki so nekdaj tu bili...?”



Radovednost in navezanost nanje iz mladosti me je pripeljala na obrežje reke. V resnici bi se stari znanki moral opravičiti za dolgo odsotnost, ki je mejila na brezbržnost ali pa na pozabo starega prijateljstva iz otroških let.

Pa me je prehitela. S svojo šumečo in pluskajočo vodo mi je izrekla dobrodošlico.

“Nič se ne opravičuj, vesela sem, da si se spomnil!”

Po kamnitem nabrežju se spustim do vode, zajamem jo v dlani, potem pa skozi prste precedim nazaj v strugo - moral sem se rokovati.

Pogled se mi ustavi na starem mlinu, zibajočem se na dveh okornih čolnih, pritrjenih z jekleno vrvjo na obalo. Veliko leseno kolo spominja na velike parnike z reke Mississippi iz časov Marka Twaina.

Duh po pečenih ribah in bučnem olju mi pove, da si mlinar pripravlja kosilo. Gruča ljudi z vrečami zrnja pred mlinom kramlja o vremenu. Malo nižje se bregu približuje brod. Vešča brodarjeva roka ga spretno pritisne ob pomol. Tu ga čaka vprega s skrbno naloženim senom, pokritim z belo plahto. Živina, navajena prevozov čez reko, brez strahu zapelje na krov, katerega v sredini krasi znamenje križa, okrašenega s cvetjem in suhim klasjem. Tudi nekaj dečkov v kopalkah se z vprašujočim pogledom v brodarja prerine na krov. Na drugem bregu se samotni kopalec spušča v vodo in preden se prepusti valovom, še naredi znamenje križa.

Po reki navzgor se mi pogled ustavi na majhnem otočku, ki jih reka kakor igravi otrok ustvarja, razdira, prenaša in spet ustvarja, zdaj tu, zdaj tam. Tudi tam je skupina dečkov. Po njihovem tekanju in kričanju bi sodil, da se odigrava eden od prizorov iz pustolovščin Karla Maya.

Iz tega sanjarjenja me vzdrami brneči glas mopeda. Voznik mi pomaha in oddrda naprej po zapuščenem in zaraslem kolovozu.

Ni več mlinov, ne škripajočega škripčevja, po katerem je nekoč drsel brod, ne ljudi, ki bi imeli čas kramljati o vremenu in vsakdanjem življenju. In otočki? Tudi njih ni več!

Nekakšna razpadla baraka, popisana z

grafiti, je še tu. Zapuščena na bregu spominja na preteklost .

Skozi šumenje valov poslušam pripoved reke in razumem njeno tožbo. Ujeta v strugo polzi, kakor ogromna solza, v daljave, dokler se ne izgubi nekje daleč na obzorju.



**SPECIALIZING
IN NEW HOMES**

STEVE'S CARPENTRY
General Carpentry - Shingles

1579 Holburne Rd., Mississauga, ON L5E 2L7

Bus: 416-727-1419
Steve Muhič Home Tel./Fax 905-274-6782

Konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije

Svetovni slovenski kongres bo letošnje poletje organiziral V. konferenco slovenskih zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev iz sveta in domovine, ki bo potekala 1. in 2. junija 2007 v Ljubljani.

Glavna namena srečanja še naprej ostajata medsebojno spoznavanje in povezovanje slovenskih zdravnikov doma in po svetu ter predstavitev dosežkov slovenske zdravniške stroke doma in v tujini širši javnosti. Častni pokrovitelj srečanja je predsednik Vlade RS Janez Janša.

Poleg predavanj priznanih slovenskih medicinskih strokovnjakov iz tujine in iz Slovenije bodo predstavili najnovejše dosežke s področja zdravljenja kardiovaskularnih bolezni in raziskovalna dela slovenskih medicinskih strokovnjakov, pripravili

bodo okroglo mizo o etiki v medicini in spregovorili o partnerstvu med zasebnim in javnim zdravstvom.

Poleg osrednjega strokovnega srečanja pripravljajo tudi program družabnega in turističnega značaja. Organizirali bodo ogled kardiološkega centra Medicor v Izoli, načrtujejo pa tudi kulturno bogat večerni sprejem.

Še vedno sprejemajo predloge za referate v okviru sklopa predstavitev raziskovalnega dela slovenskih zdravnikov v tujini. Za več informacij se lahko obrnete na Svetovni slovenski kongres, Cankarjeva cesta 1/IV, 1000 Ljubljana, tel.: + 386 1 242 85 60, fax: + 386 1 242 85 58, e-mail : ssk.up@eunet.si
www.slokongres.com

Kurent na Slovenskem

Povzeto iz knjige Pod vernim krovom, dr. P. Metod Turnšek, 1943

Na Slovenskem so včasih verjeli, da ima pustni torek svojega zavetnika in svetnika v nebesih – Kurenta ali Koranta. Iz sive davnine se je med slovenskim narodom zakoreninilo nešteto običajev, ki jih Cerkev, če le niso bili naravnost proti krščanski naravnosti, ni nalašč zatirala, v svoje bogoslužje jih pa tudi ni mogla uvrstiti. Pust je namreč znan po norčijah, saj pravijo, da je na pustni dan “vseh norcev god”.

Za Kurentom se dejansko skriva nekdanji poganski kurent ali korant. Nekdanji slovenski človek, ki je ves živel z zemljo in

bil z njo najtesneje povezan, si je namreč vse dogajanje v naravi razlagal kot delo dobrih in zlih duhov. Njihovo naklonjenost si je skušal pridobiti na različne načine: z daritvami, molitvijo in s simboličnim posnemanjem “dobrega” duha - demona. Zlasti se je rad preoblekel v kako žival. Zadnja ostalina takih demonskih živalskih mask s čarodejno močjo je Kurent, osrednja pustna postava, posebljeni pust.

Belokranjska legenda o Kurentu

Kurent je bil velik šaljivec. Zaprošil je Boga, da bi mu naklonil tri stvari: tak stol, s katerega bi nihče, kdor bi nanj sedel, ne mogel več vstati, dokler mu Kurent ne bi porekel; tako moč, da bi nihče, kdor bi šel na njegovo jablano po sad, ne mogel dol, dokler mu prav tako on ne bi dovolil; tako harmoniko, da bi moral, ko bi nanjo zaigral, vsakdo plesati, pa naj bi bilo že kjer koli. In Bog ga je, pravijo, uslišal. Kajpak je Kurent to dobro izrabil. Ko je prišla ponj smrt, ji je ponudil tisti stol, češ naj sede in se malo spočije, da se medtem sam pripravi na večnost. Smrt je sedla na stol, pa ni mogla več vstati. Sedem let je morala sedeti na čarobnem stolu, dokler ni Kurentu obljubila, da ponj zlepa ne bo prišla. In res se je vrnila šele po dolgih sedmih letih. A še takrat ni bilo Kurenta doma. Ko ga je čakala, je opazila pred hišo polno jablano. Ker jo je žlahtni sad mikal, je brž splezala na drevo.



Torontska kurenta

Toda z drevesa ni več mogla. Na njem je morala sedeti celih sedem let. Kurent pa se ji je rogal: "Sama si šla gor! Sedaj jaz nisem nič kriv! Le bodi gori, ker si še prezgodaj prišla pome! Jaz se še kar dobro pučutim!" In Kurent je šel ljudem naznanjat, da se jim ni treba več bati smrti, ker je zopet pri njem. Smrti ni drugega kazalo, kot da je po preteklih sedmih letih Kurentu obljubila, da ponj sploh ne pride prej, dokler ne bo imela nikamor več iti. Kurent jo je po tej obljubi spustil z drevesa. A ko je šla smrt čez nekaj let po naključju mimo njegove hiše in že hotela prestopiti živo trnovo mejo, je Kurent brž zagrabil čudežno harmoniko in začel igrati... smrt pa je morala kar po živi meji hočeš nočeš plesati. Vpila je in prosila: "Nehaj, nehaj, saj ne bom nikoli prišla pote in se bom sploh izogibala tvoje hiše!" Kurent je res nehal igrati in smrt jo je jadrno odkurila. Ni je bilo več blizu. In Kurent je še tako dolgo živel, da si je sam zaželel iti s tega sveta. Tedaj se je šel sam v nebesa ponujat. Sv. Peter mu reče, da ga ne more spustiti v nebesa, ker nima nobenega dobrega dela, saj je v življenju vedno

uganjal samo norčije in ni nič pomislil na nebesa. Kurent pa odvrne: "No, če nisem nič dobrega storil, tudi veliko slabega nisem!" Potem mu pravi sv. Peter, naj gre vprašat v pekel, če ga imajo tam zapisanega in če ima kako zaslužnost. Toda tam mu rečejo, da je premalo grešen, naj gre, kamor ve in zna. In tako se je Kurent napotil nazaj k sv. Petru. Prav lepo ga prosi, naj mu vsaj toliko odpre nebeška vrata, da bo lahko malo pokukal v nebesa in da bo že s tem zadovoljen. A ko sv. Peter to stori, tedaj navihani Kurent brž vtakne prste med vrata in začne vpiti, naj mu nikanar prstov ne pripira, naj vendar bolj odpre, da bo prste rešil. In ko sv. Peter nebeška vrata res malo bolj odrine, pa presneti Kurent še roko zatlači med vrata in nazadnje vtakne mednje še glavo ter prične na vse mile viže moledovati in prositi, naj mu vendar še toliko odpre, da bo dodobra pogledal v nebesa. Na svojo veliko srečo zagleda tam stare hlače, ki jih je bil nekoč podaril nekemu beraču. Brž pravi sv. Petru: "O, sedaj me pa ne boš mogel več spoditi, eno dobro delo le imam!" In tako je Kurent ostal v nebesih.

Poslušajte **Glas kanadskih Slovencev**
vsako nedeljo od 5h do 6h zvečer
v Torontu in okolici na frekvenci **100.7 FM**

Drugod po svetu pa lahko nas slišite po Internetu na spletni strani
www.chinradio.com/fm1007.html
Oglejte si tudi našo spletno stran
www.theslovenian.com

Novice

Najpogostejši slovenski imeni – V letu 2006 sta bili najpogostejši slovenski imeni Marija in Franc, vendar sta ti imeni pogosti predvsem pri starejših generacijah, med tistimi, ki so rojeni po letu 2000, pa je najpogostejše žensko ime Nika, moško pa Luka. V zadnjem času so v Sloveniji popularna predvsem kratka, dvozložna imena. Med ženskami je najpogostejše kombinirano ime Ana Marija, med moškimi pa Žan Luka. Ime Marija v Sloveniji močno upada (po letu 2000 se je rodilo samo še 74 Marij), narašča pa popularnost imena Ana. Na dan 30. junija 2006 je v Sloveniji živelo 2.008.516 prebivalcev, ki so se prepoznali po 42.889 različnih imenih (20.366 moških in 22.523 ženskih) ter 88.175 različnih priimkih. Priimka Novak in Horvat nosi več kot 10.000 oseb, priimke Kranjc, Kovačič in Zupančič pa več kot 5.000.

Protest proti odstrelu medvedov – Slovensko ministrstvo za okolje in prostor je za letos odločilo odstrel stotih rjavih medvedov. Proti temu odloku je protestiralo Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice. Polemiko glede streljanja medvedov se je razvila tudi glede primerov, kjer lovci intervenirajo, kadar medvedka z mladiči napade prebivalce, še zlasti na področju Notranjskega in Kočevskega. Po mnenju nekaterih strokovnjakov bi bil potreben boljši nadzor nad številom medvedov in bolj human intervencijski postopek, kadar so ljudje napadeni.

Pobratenje Ljubljane in Skopja - Župan

Ljubljane Zoran Janković ter župan Skopja Trifun Kostovski sta pred nedavnim podpisala sporazum o pobratenju med glavnima mestoma Slovenije in Makedonije. Sporazum govori o sodelovanju na vseh področjih, od umetnosti in kulture do administrativnega in gospodarskega sodelovanja. Obenem je ljubljanski župan povabil župana Skopja na srečanje županov vseh glavnih mest držav Evropske unije in kandidatka za članstvo v EU, ki bo v času predsedovanja Slovenije EU potekalo v Ljubljani.

Vojaška ladja za odplačilo dolga – Rusija dolguje Sloveniji iz nekdanjega sistema blagovne zamenjave med državama 130 milijonov dolarjev. Mogoče je, da bo mornarica Slovenske vojske v kateri od ruskih ladjedelnic naročila drugo vojaško ladjo, ki bi jo poplačali z delom ruskega klirinškega dolga do Slovenije.

Volitve v Kvibeku – Na provincijskih volitvah 26. marca 2007 je sedanji kvibeški premier Jean Charet (vodja liberalne stranke) z 48 sedeži za las obdržal svoje mesto v vladi. Na drugem mestu je z 41 sedeži pristal mladi, karizmatični Dumont Mario, voditelj novejšje stranke L'Action democratique du Quebec, Andre Boisclair, voditelj PQ stranke, pa je s 36 sedeži dobil tretje mesto. Tako je prvič po 129 letih v Kvibeku spet manjšinska vlada. Dumond Mario je predlagal kvibeškim volilcem nov politični plan: avtonomijo za Kvibek v okviru Kanade, podobno kot jo imajo švicarski kantoni v Švici. Pričakovati je, da

bo izid volitev v Kvibeku močno vplival na to provinco, posledice pa bo čutila vsa Kanada.

Preplah zaradi pasje in mačje hrane – zaradi strupa, ki je pomotoma s surovinami uvoženimi iz Kitajske prišel v konzerve mačje in pasje hrane, ki jo proizvaja kanadsko podjetje Menu Food iz Mississauga v svojem obratu v ZDA, je prišlo do velikega preplaha. Proizvajalca bo stal samo umik konzerv s tržišča okoli 40 milijonov dolarjev, poleg tega pa podjetju grozijo tudi številne tožbe lastnikov poginulih živali.

Enakopravnost za invalide na vlakih – Kanadsko vrhovno sodišče je konec marca letos odredilo, da mora železniška družba Via Rail preurediti potniške vagoni, da bodo dostopni ljudem na invalidskih vozičkih. To naj bi stalo od 48 do 92 milijonov dolarjev. Odločba pa ima še veliko širše implikacije, saj odpira možnost, da se bodo podobne zahteve pojavile tudi v letalskem prometu.

Zeleni projekt – torontski župan David Miller je predlagal nov plan za varnost okolja – Project Green (Zeleni projekt) - kot preventivni ukrep na vse večje probleme globalnega ogrevanja. Med drugim predlaga, naj bi do leta 2020 zmanjšali emisije ogljikovega dioksida za 30% (med drugim tudi z zmanjšanjem uporabe motornih kosilnic, z varčevanjem električne energije, s preureditvijo hiš in malih lokalov, da bi bile energetske bolj učinkovite, z ukrepi za čistejšo vodo v jezerih in z zasaditvijo drevja v mestu). Že letošnjo pomlad so v širšem

Torontu začeli s programom Green Bin, s katerim naj bi zmanjšali odpadke za 70% s tem, da bi posebej zbirali odpadke hrane in druge odpadke, ki jih je mogoče predelati v kompost.

Javorov sirup – V Kanadi je okoli 10.300 pridelovalcev javorovega sirupa, od tega 90 % v Kvibeku, kjer proizvajajo 86 % svetovne proizvodnje. Zadnjih sedem let povpraševanje po javorovem sirupu močno upada, tako da je v letu 2005 ostalo 63% viška. Od 110 milijonov dreves, ki bi jih lahko izkoriščali za pridobivanje sirupa, jih dejansko izkoriščajo samo tretjino. Strokovnjaki so odkrili, da posebne bakterije lahko predelajo javorov sirup v naraven, plastiki podoben in v vodi topljiv material, kar obeta nove možnosti za uporabo javorovega sirupa v farmacevtski in prehrabeni industriji kot topljivo užitno embalažo za zdravila. Proizvodnja bi bila veliko cenejša kot iz drugih surovin (sladkorne pese, koruze in sladkornega trsa).

Debelost pri mladih – Ontarijsko zdravstveno združenje poroča, da je 26 % mladih med 2-17 letom predebelih in da je ta problem postal epidemičen in bolj problematičen kot kajenje in alkoholizem. Med preventivne ukrepe priporočajo tudi nadzor nad reklamnimi oglasi namenjenimi mladini, saj neka raziskava navaja, da otroci gledajo povprečno 12 do 17 reklam za hrano dnevno, od tega 34 % reklam za bombone in sladkarije, 28 % za žitne proizvode (cereal), 10% za hitre restavracije in le 4% za mleko.

Interview in Progress - Pogovor v poteku Povejte nam kaj - Oral History Project

Dr. Anne Urbančič

March 25, 2007. Overcast. Gloomy. Chilly. Grey. Everyone is completely tired of winter and waits impatiently for the fresh newness of spring: the tulips, the crocuses, and the budding trees. But on this particular dreary day spring still seems very very far. Nonetheless we felt the hint of something new and exciting. The day of the “Povejte nam kaj” Oral History Project had finally come.

Povejte nam kaj is one of the three major activities undertaken by the Archives section of the Canadian Slovenian Historical Society (CSHS). The first is to collect and organize documents, personal papers and artifacts of Slovenians in Canada, and to preserve these carefully, following the guidelines and practices of professional archival standards. Secondly, we organize and promote the Kdo smo? project. You may have already seen some of the CSHS volunteers at various events in the Slovenian community with our exhibition of photographs. We hope that by displaying these publicly, Canadian Slovenians will help us identify them: when, who took them and where. Most of the pictures show groups of Slovenians at a number of events: picnics, Slovenska šola, concerts, and plays. We would like to identify the individual faces. This activity never fails to excite people, and we have always had wonderful conversations with community members around the photos. Each photo is truly worth a thousand words,

as the saying goes. A thousand words, and often, many many more.

Povejte nam kaj is our latest and most exciting project. We have undertaken this activity under the guidance of a professional archivist, Nichole Vonk, who has been helping us as we set up the CSHS Archives. Although not Slovenian herself, her notable dedication to the CSHS must be admired, and we are truly grateful to her.



Mrs. I. Torkar and Mary Rožmanc

Povejte nam kaj seems like such a simple phrase. We meant for it to be expressed in colloquial, informal Slovenian, kar po domače, the way people would say it in their homes. Nevertheless its simplicity deceives because in effect, these three modest words actually open up a treasure of possible stories. We hope to collect the oral histories of Slovenians in Canada, to capture their stories digitally through interviews and to preserve their first impressions of Canada:

the first days in this country, the first months, the first Christmas, the first job, the first struggles and successes. Each interview, guided by questions, lasts approximately an hour. It is recorded and then transferred to disk. The disks are housed in the Archives for future researchers. Your interviews cannot be sold or traded or given away; they cannot be used for any purpose but research. As do all professional Archives, we ask you for your written permission to interview you and to record your interview.

On March 25, seven volunteer interviewers gathered at Dom Lipa to meet the first group of storytellers. Nichole guided us expertly and confidently through an orientation. Theresa MacDermid and her staff at Dom Lipa had kindly prepared the way by offering quiet, private interview space. A flurry of activity followed the orientation session: wires plugged in, computers on and booted up, microphones tested; sound levels adjusted, digital recorders working, notepaper and pens (just in case the computers crashed), tea and delicious sweets (generously donated by Jožica Vegelj) ready to be served by our teen



Mr. Jože Mihevc

volunteers (Danielle Lenarčič Biss, Emma Bruneau and Mimi O'Handley). Each member of the interview team was assigned an interviewee; the only exception was Frank Majzelj whom we designated to



Interview Team: L to R: Nichole Vonk, Sr. Marija Babič, Dorothy Lenarčič, Maggie Bruneau, Mary Rožmanc and Anne Urbančič

videotape and photograph the event. (Enjoy his photos in this article) Finally, the moment we had planned for and waited for had arrived: "Interview in progress/Pogovor v poteku" read the signs taped to each interview door. We began.

I cannot thank the interview team (Sr. Marija Babič, Maggie Bruneau, Dorothy Lenarčič, Mary Rožmanc, Nichole Vonk) enough for all their wonderful work in this venture. However, the element that immeasurably enhanced what we did was the presence of the interviewees: the people from the Slovenian community who so generously and openly shared their stories with us. Some of them live in Dom Lipa. Others came from various areas of Toronto. At first, many of our interviewees denied having anything of interest to recount for posterity, but as they talked, and reminisced, the events of their arrivals in Canada, happy and sad, easy and hard, unfolded. Wonderful and astonishing details made them real for us



Mrs. A Gregorčič and Sr. Marija Babič

as well and engaged us thoroughly. So much so that several interviews lasted far beyond the initial sixty minutes. As interviewers we were enthralled by the stories. We were deeply touched by them. And we were greatly inspired by the enormous courage and the unwavering optimism of our storytellers. To all of them, from all of us, heartfelt thanks. We are grateful for your trust, and for helping make this first event a success. You changed a dreary Sunday afternoon into an exciting adventure for us!



Nichole Vonk and dr. G. Bratina



The Oral History Team: seated Maggie Bruneau, Standing L to R: Anne Urbančič, Marija Rožmanc, Sr. Marija Babič, Nichole Vonk, Dorothy Lenarčič and Frank Majzelj

The Povejte nam kaj Oral History Project will be repeated in the near future. Please contact our archivist, Nichole, (vonkn@smh.toronto.on.ca or nickvonk@hotmail.com) if you would like to have your story, or the story of your parents or grandparents preserved and housed in the Archives.

The CSHS gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. We invite you send us your family documents, or pictures or artifacts or your stories. Originals or copies are acceptable and will be placed in a special box identified by your family or organization name.

You can help carry on the important work of the CSHS by becoming a member or by donating documents and artifacts of your own or your family's immigration history to the Archives.

You do not have to be famous to be important to us and to Canadian Slovenian history..

All photographs taken by Frank Majzelj.

What Should I Choose? Retirement Living Or Long Term Care!

Everyday we make countless decisions. Most of them seem automatic, like deciding what to eat or what to wear or even driving to work. Other decisions require more information or time.

The difficulty of decision-making increases as we become less familiar with a subject or as the consequences of our decisions appear serious or permanent. Decisions affecting our happiness or the happiness and well-being of a loved one are particularly difficult. You may be already in the midst of considering such life-changing decisions as selecting a retirement home, or dealing with Alzheimer's disease in a loved one, or deciding on nursing home placement.

Like many people in your situation, you are probably feeling many emotions... anticipation, anxiety or fear of change, to say the least. If you are considering moving to a retirement residence and/or placing a spouse, parent or loved one in a nursing home, these feelings could include guilt, depression and even resentment.

One good approach for dealing with these feelings is to educate yourself with accurate information about the different types of accommodations that is available within the community that would best address the needs of that individual.

At Dom Lipa we offer two types of accommodation: **Long Term Care and Retirement Living**

What's the difference? Here is a quick guide

to help you in making a knowledgeable decision. The Administrator at Dom Lipa is also available to answer your questions. Please call 416 621 3820 for more information.

Long Term Care Homes

Long term care homes are provincially funded and regulated.

Types Of Long Term Care Homes

They are sometimes known by their historic terms: nursing homes, municipal homes for the aged and charitable homes.

- Private corporations usually operate nursing homes.
- Municipal councils own municipal homes for the aged.
- Charitable homes are usually owned by non-profit corporations, community, ethnic or cultural groups

Eligibility And Access

A Community Care Access Centre (CCAC) case manager determines eligibility for admission. They also determine priority for admission and manage the waiting list for the home. Slovenians have priority status to Dom Lipa.

When ready to apply contact the CCAC in the community where you or your family member lives or is hospitalized.

A case manager or placement coordinator will:

- provide information about long term care homes

- provide information on financial assistance if required
- carry out a needs assessment and determine your eligibility
- coordinate the application process.
- provide information on alternatives to long term care
- offer you a bed in a chosen long term care home when one becomes available.

Accommodation Rates

The Ontario Government pays all nursing and personal care services. Residents pay for their accommodation costs. There are three types of room accommodation: Basic ward, Semi-private, and Private. The province determines the rates each July.

Services

- Nursing and personal care
- Regular and emergency medical care by the on-call physician
- Treatment and medication administration
- Assistance with activities of daily living
- 24 hour supervision
- Room and board, including laundry and therapeutic diets
- Pastoral services
- Social and recreational programs.

Residents may choose to purchase additional services beyond what the homes are required to provide (e.g. cable television, telephone, and hairdressing). The resident must agree to all such charges in advance.

Retirement Living

Retirement homes are private businesses that sell to consumers various combinations of accommodation, support services and personal care. The care and support services in these settings are neither funded nor regulated by the provincial government.

Eligibility And Access

Anyone can apply to a retirement home. Slovenians have priority to Dom Lipa Retirement Home. Applications are available from the Business Office. Once completed all applications are assessed to determine your needs to ensure that you do not need more support than it can provide.

Accommodation Rates

The Slovenian Linden Foundation sets rates. Unlike long term care homes, the government does not subsidize retirement homes. You are responsible for the entire cost of both your accommodation and care services. Retirement home accommodation rates, however, are subject to rent control.

Services

Retirement residences vary widely in terms of care and services provided, amenities offered, types of accommodation (from share rooms to large apartments), staffing patterns and physical structures. Prices vary widely in accordance with the type of accommodation and range of services selected.

Continue the caring, Theresa MacDermid

Spored prireditev
Od 21. aprila do 2. julija 2007

| Datum | Prireditelj | Kraj | Prireditev | Tel. številka |
|--------------------|--|---------------------------------|-----------------------------|----------------------|
| April 21 | Belokranjski klub | Brown's Line | Jurjevanje | 905-238-9258 |
| 21 | Triglav | London | Članski banket | 519-461-0653 |
| 28 | Lipa park | St. Catharines | Spomladanski banket | 905-685-4149 |
| 28 | Slovenski park | Hwy 6 | Materinski dan | 416-418-6025 |
| Maj 5 | Holiday Gardens | Pickering | Spomladanski banket | 416-282-4050 |
| 5 | Slovenski dom, STZ | Bancroft | Ekološki dan | 905-669-2365 |
| 6 | Bled | Beamsville | Materinski dan | 905-544-2464 |
| 12 | Sava | Breslau | Materinski dan | 519-884-4736 |
| 13 | Slovensko letovišče | Bolton | Materinski dan | 905-238-5710 |
| 13 | Triglav | London | Materinski dan | 519-461-0653 |
| 18-21 | Slovenski park | Hwy 6 | Ball Hockey Tournament | 416-418-6025 |
| 21 | Lipa park | St. Catharines | Niagara Falls Arts Festival | 905-685-4149 |
| 26 | Slovenian-Canadian Scholarship Fond | St. Catharines (Lipa park) | Golf turnament in kosilo | 905-333-5813 |
| 27 | Dom Lipa | Bolton (Slovensko letovišče) | Pohod ljubezni | 416-621-3820 |
| Junij 2 | Slovenski park | Hwy 6 | Golf tekmovanje | 416-418-6025 |
| 3 | Slovenski park | Hwy 6 | Procesija | 416-418-6025 |
| 10 | Slovensko letovišče | Bolton | Telova procesija | 905-238-5710 |
| 17 | Triglav | London | Dan očetov | 519-461-0653 |
| | Simon Gregorčič | New Market | Gregorčičev dan in piknik | |
| | Bled | Beamsville | Dan očetov | 905-544-2464 |
| 24 | Holiday Gardens | Pickering | Piknik | 416-282-4050 |
| | Sava | Breslau | Slovenski dan | 519-884-4736 |
| | Slovensko letovišče | Bolton | Namizni tenis - tekmovanje | 905-238-5710 |
| 29 do 2. julija | Slovenski park | Hwy 6 | Nogometni turnir in piknik | 416-418-6025 |
| Julij 1 | Slovenska skupnost | Bolton (Slovensko letovišče) | Slovenski dan | 905-238-5710 |

50

Years of Service

Best
Mortgage
Rates

Interac

Business
Accounts

Home
&
Auto
Insurance

Direct
Deposits

Student
Saver
Program

Credit
Lines

Free
Internet
Banking

with free online
bill payment

Wire
Transfers

Canada
Savings
Bonds

RRSPs

No
Charge
Chequing

Mastercard

**Join our family.
Become a member today!**



Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

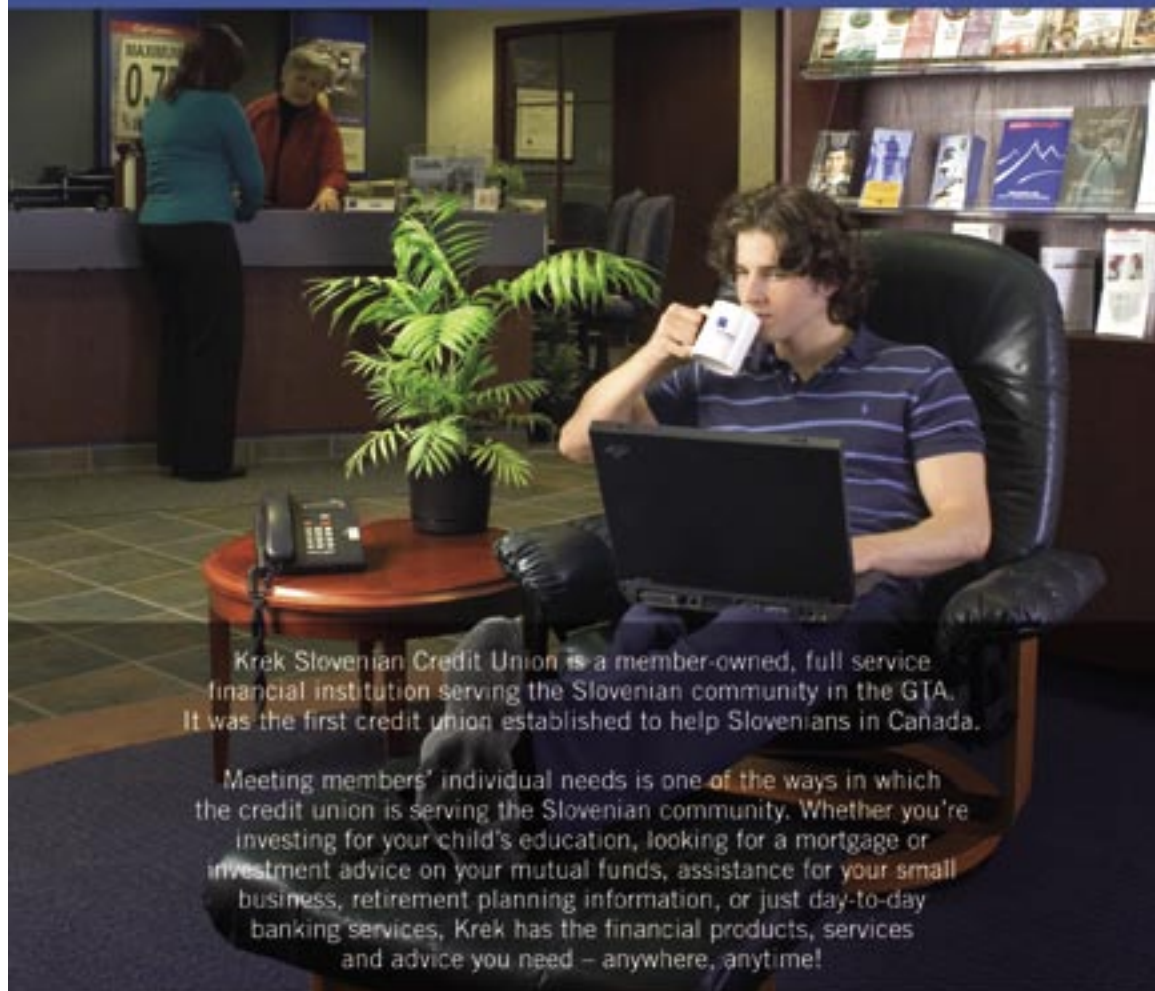
Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delewana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Banking your way @ Krek



Krek Slovenian Credit Union is a member-owned, full service financial institution serving the Slovenian community in the GTA. It was the first credit union established to help Slovenians in Canada.

Meeting members' individual needs is one of the ways in which the credit union is serving the Slovenian community. Whether you're investing for your child's education, looking for a mortgage or investment advice on your mutual funds, assistance for your small business, retirement planning information, or just day-to-day banking services, Krek has the financial products, services and advice you need – anywhere, anytime!

www.krek.ca



**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

747 Browns Line , Toronto, Ontario, M8W 3V7 Phone: (416) 252-6527 Fax: (416) 252-2092